

Projekt założeń projektu ustawy o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw

Mając na uwadze zmieniającą się sytuację na rynku pracy wywołaną negatywnymi skutkami spowolnienia gospodarczego oraz konieczność zwiększenia oddziaływania polityki rynku pracy na wzrost zatrudnienia, łagodzenie skutków niedopasowania strukturalnego, zwłaszcza pod kątem kwalifikacji i kompetencji osób bezrobotnych, przywracanie umiejętności osób bezrobotnych do trwałego włączania się do rynku pracy oraz poprawy efektywności polityki rynku pracy, w tym dzięki lepszej współpracy z pracodawcami, jak również biorąc pod uwagę:

- konieczność poprawy efektywności działań urzędów pracy oraz standardów obsługi klientów urzędów pracy i uzyskiwanych wskaźników zatrudnienia dzięki wprowadzeniu nowych form organizacji pracy oraz współpracy urzędów pracy z podmiotami niepublicznymi,
- zapewnienie szerszego dostępu do instrumentów aktywizacyjnych nie tylko tym bezrobotnym, których uznano za osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy,
- konieczność zwiększenia elastyczności działania urzędów pracy poprzez lepsze dostosowanie działań urzędu pracy do potrzeb konkretnego bezrobotnego i pracodawcy,
- niewystarczającą liczbę pracowników urzędów pracy do obsługi dużej liczby bezrobotnych, jak i ograniczoną kwotę środków Funduszu Pracy, która może być przeznaczona na realizację aktywnej polityki rynku pracy,
- konieczność dokonania zmian w sposobie dystrybucji środków Funduszu Pracy celem wsparcia aktywności i skuteczności urzędów pracy oraz uzależnienia wysokości środków otrzymywanych przez urzędy pracy od efektów ich pracy,
- konieczność objęcia realną pomocą osób długotrwale bezrobotnych dzięki poszerzeniu współpracy urzędów pracy z ośrodkami pomocy społecznej i organizacjami pozarządowymi,

- wprowadzenie działań na rzecz ułatwienia łączenia pracy zawodowej z obowiązkami rodzinnymi związanymi z wychowaniem dzieci,
- szersze włączenie partnerów społecznych w projektowanie i monitorowanie działań na rzecz aktywizacji zawodowej

– proponuje się zmiany w następujących obszarach:

I. Poprawa efektywności działania urzędów pracy.

W celu poprawy efektywności działania powiatowych urzędów pracy – zwanych dalej „PUP”, konieczne będzie **wprowadzenie zmian w kompetencjach służb zatrudnienia** na poszczególnych poziomach zarządzania i oddziaływania na rynek pracy (poziom krajowy, regionalny, powiatowy, gminny), w tym wzmocnienie roli regionów w kreowaniu i koordynowaniu regionalnej polityki rynku pracy.

1) Zwiększenie roli samorządu województwa w polityce rynku pracy.

Nastąpi redefinicja roli samorządu województwa w polityce rynku pracy, określone zostaną bowiem nowe zadania dla marszałka województwa i wojewódzkiego urzędu pracy. Zwiększenie wpływu samorządu województwa na kształtowanie regionalnej polityki w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz lepsze zarządzanie środkami przewidzianymi na finansowanie zadań podejmowanych przez samorząd województwa będzie służyć kreowaniu i realizacji długofalowej regionalnej polityki rynku pracy.

Do nowych zadań samorządu województwa należeć będzie:

- zlecenie wybranym podmiotom zewnętrznym usług aktywizacyjnych dla bezrobotnych oddalonych od rynku pracy celem doprowadzenia ich do zatrudnienia,
- podejmowanie działań mających na celu łagodzenie skutków bezrobocia i prewencję wobec grup wymagających interwencji na rynku pracy poprzez wdrażanie programów regionalnych oraz proponowanie podziału środków Funduszu Pracy na poziom powiatowy w celu podjęcia przez PUP realizacji tych zadań,
- współpraca ze szkołami wyższymi w zakresie wsparcia młodzieży akademickiej i absolwentów szkół wyższych w wejściu na rynek pracy,

- opracowywanie informacji zawodowej o charakterze centralnym, na zlecenie ministra właściwego do spraw pracy,
- prowadzenie na poziomie województwa analiz rynku pracy służących poprawie efektywności i inicjowania działań na rzecz wzrostu i promocji zatrudnienia w regionie.
- inspirowanie i realizowanie przedsięwzięć określonych w Krajowym Planie Działania na Rzecz Zatrudnienia, zwanym dalej „KPDZ”, oraz w strategiach rozwoju województwa w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej,

Przy istotnym znaczeniu informacji dla kształtowania procesów społeczno-gospodarczych, prowadzenie analiz rynku pracy stanowić powinno jedno z głównych zadań realizowanych przez wojewódzkie urzędy pracy, zwane dalej „WUP”. W tym celu zostaną wykorzystane doświadczenia i dorobek obserwatoriów rynku pracy, utworzonych z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego, zwanego dalej „EFS” i działających w większości województw. Celem analizy będzie jednak nie tylko pogłębienie informacji i identyfikacja problemów, ale również inspirowanie do organizowania konkretnych działań i przedsięwzięć na rzecz rozwoju rynku pracy, aktywizacji zawodowej i wzrostu zatrudnienia.

Przewiduje się, że minister właściwy do spraw pracy corocznie będzie określać zakres badań i analiz, jakie prowadzone będą przez wszystkie WUP, i przekazywać urzędowi marszałkowskiemu część środków potrzebnych na realizację tych zadań. Działania badawczo-analityczne w części zalecanej przez ministra właściwego do spraw pracy wszystkim WUP będą prowadzone w oparciu o wspólnie wypracowaną jednolitą metodologię.

Nie wyklucza to możliwości podejmowania przez poszczególne WUP badań i analiz problemów specyficznych dla danego regionu, dzięki czemu możliwe będzie bieżące monitorowanie zjawisk nagłych, pojawiających się na konkretnych rynkach pracy. Badania i analizy prowadzone przez WUP powinny umożliwiać lepsze rozpoznanie regionalnych problemów społeczno-gospodarczych i wypełniać lukę informacyjną w przypadku analizy problemów specyficznych dla danego regionu lub braku danych na poziomie lokalnym. Warunkiem prowadzenia badań będzie możliwość ich wykorzystania przy realizacji programów, partnerstw lub inicjatyw na rzecz wzrostu zatrudnienia lub rozwoju rynku pracy. Prowadzone w ten sposób badania i analizy rynku pracy wspomagać będą zarówno krajową, jak i regionalne polityki rynku pracy i pozwolą wyeliminować dotychczasową akcyjność działań związanych z tworzeniem informacji o rynku pracy.

Zakłada się, że minister właściwy do spraw pracy na podstawie umowy zawartej z samorządem województwa będzie mógł dofinansować ze środków Funduszu Pracy część:

- realizowanych przez WUP badań, opracowań, prognoz, ekspertyz, analiz, wydawnictw i konkursów dotyczących rynku pracy zleconych przez ministra właściwego do spraw pracy;
- opracowywanych przez WUP informacji zawodowych o charakterze centralnym;
- prowadzonych przez WUP szkoleń pracowników PUP i WUP w zakresie realizacji podstawowych usług rynku pracy;
- kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne, składek na Fundusz Pracy oraz odpisów na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych pracowników WUP wykonujących zadania wynikające z realizacji w województwie projektów współfinansowanych ze środków EFS i Funduszu Pracy oraz kosztów obsługi Krajowego Funduszu Szkoleniowego.

Umowa będzie określać m.in. przeznaczenie środków, ich wysokość i spodziewane efekty. W ramach środków Funduszu Pracy, przekazywanych na realizację zadań określonych w umowie zawieranej pomiędzy ministrem właściwym do spraw pracy i samorządem województwa, możliwe będzie finansowanie kosztów rzeczowych i osobowych związanych z realizacją zadań wynikających z umowy.

2) Redefinicja zadań Centrów Informacji i Planowania Kariery Zawodowej WUP.

W związku ze zmianami roli i zadań WUP oraz innymi zmianami wprowadzanymi ustawą, przewiduje się także zmiany dotyczące zakresu zadań Centrów Informacji i Planowania Kariery Zawodowej, zwanych dalej „CIiPKZ”, działających w ramach WUP. Podstawowe założenia przewidują, że CIiPKZ:

- pozostaną placówką otwartą dla osób zainteresowanych pomocą w zakresie poradnictwa zawodowego i planowania kariery zawodowej, które ukończyły 18 lat, ale w większym niż dotychczas zakresie wykorzystywać będą rozwiązania teleinformatyczne (poradnictwo „na odległość”),
- będą wspierać w rozwoju zawodowym pracodawców oraz ich pracowników,
- będą opracowywać, aktualizować i upowszechniać, w szczególności w urzędach pracy, informacje zawodowe o zasięgu lokalnym i regionalnym, oraz informacje zawodowe o charakterze centralnym, zlecone WUP przez ministra właściwego do spraw pracy,

- będą współpracować z akademickimi biurami karier działającymi na terenie województwa w zakresie tworzenia i wymiany informacji zawodowej,
- będą koordynować działania w zakresie rozwoju poradnictwa zawodowego w PUP na terenie województwa,
- będą realizować działania o charakterze metodyczno-szkoleniowym w zakresie usług rynku pracy dla pracowników WUP i PUP.

Przewiduje się wykreślenie z ustawy przepisu, który uzależnia możliwość utworzenia i likwidacji CliPKZ od zgody ministra właściwego do spraw pracy. Pozwoli to samorządowi województwa swobodniej decydować o sposobie realizacji ww. zadań na terenie województwa, przy czym w przepisach określony zostanie obowiązek zaopiniowania takiego działania przez wojewódzką radę rynku pracy. Jednocześnie zostanie określone, iż w województwie będzie funkcjonował przynajmniej jeden CliPKZ.

3) Strumienie dystrybucji środków Funduszu Pracy w związku z wprowadzeniem nowych rozwiązań.

Wprowadzenie nowych rozwiązań przewidzianych w projekcie spowoduje, że wydatki Funduszu Pracy na realizowane zadania w danym roku budżetowym będą dystrybuowane według poniższego wykazu:

- a) kwoty szacunkowych wydatków na finansowanie zasiłków i świadczeń obligatoryjnych będą zapisane w planie finansowym Funduszu Pracy na dany rok (załącznik do ustawy budżetowej) – zwanym dalej „Planem FP”. Środki będą przekazywane poszczególnym urzędem pracy przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, zwane dalej „MPiPS”, na dotychczasowych zasadach, zgodnie z art. 109 ust. 5 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 r. poz. 674 i 675), zwanej dalej „ustawą” – do wysokości faktycznych potrzeb,
- b) środki określone na finansowanie poszczególnych form aktywizacji realizowanych przez urzędy pracy będą zapisane w Planie FP i rozdysponowywane pomiędzy województwa (z ogólnej kwoty pomniejszonej o rezerwę MPiPS) zgodnie z algorytmem. W puli środków dla województwa będzie określana kwota na realizację projektów współfinansowanych z EFS. Zmiany algorytmu zawiera pkt 4 w rozdziale I. Marszałek województwa w ramach limitu środków przyznanych na aktywizację bezrobotnych wydzieli środki przeznaczone na finansowanie programów regionalnych opisanych w rozdziale III pkt 5 (w wysokości maksymalnie do 5% środków Funduszu

Pracy ustalonych w bieżącym roku według algorytmu dla województwa na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej). Oznaczać to będzie możliwość realizacji programów regionalnych z wykorzystaniem środków przeznaczonych na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, w tym współfinansowanych z EFS,

- c) w ramach kwoty zapisanej w Planie FP minister właściwy do spraw pracy przyzna na wniosek marszałków województw limity środków na zlecenie usług aktywizacyjnych opisanych w rozdziale II pkt 4,
- d) środki na dofinansowanie części zadań realizowanych przez WUP w zakresie badań i analiz określonych przez ministra właściwego do spraw pracy, CliPKZ oraz na dofinansowanie części zadań związanych z realizacją projektów współfinansowanych z EFS i Funduszu Pracy będą zapisywane w kwotach ogólnych w Planie FP. Dystrybucja środków będzie dokonywana w ramach umów zawieranych z poszczególnymi WUP,
- e) środki na wydatki fakultatywne dla WUP i PUP będą określane w Planie FP i dystrybuowane po naliczeniu algorytmem według dotychczasowych zasad,
- f) środki na wsparcie finansowania wynagrodzeń pracowników PUP (tzw. 7%) w kwocie ogólnej będą zapisywane w Planie FP. Dystrybucja kwoty będzie dokonywana wg zasad opisanych w pkt 5 w rozdziale I,
- g) w ramach środków (limitów) Funduszu Pracy ustalonych według algorytmu i rozdysponowanych pomiędzy samorządy powiatów na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, finansowane będą przez starostę powiatu Programy aktywizacji i integracji (patrz rozdział II pkt 5). Programy te będą mogły obejmować okres dłuższy niż rok budżetowy. Łączna kwota wydatków planowanych do poniesienia na realizację programów w powiecie nie będzie mogła od 2015 r. być wyższa niż 5% kwoty środków Funduszu Pracy ustalonych w bieżącym roku według algorytmu dla powiatu na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej,
- h) środki na finansowanie pożyczek udzielanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego, zwany dalej „BGK”, w kwocie ogólnej będą zapisywane w Planie FP. Przekazanie środków na realizację wydatków nastąpi po zawarciu umowy z BGK (patrz rozdział III pkt 3),

- i) w związku z wydzieleniem z Funduszu Pracy Krajowego Funduszu Szkoleniowego, ogólna (krajowa) kwota środków na wydatki z Krajowego Funduszu Szkoleniowego będzie zapisywana w Planie FP. Dystrybucja środków będzie dokonywana zgodnie z opisem zawartym w rozdziale VI,
- j) środki na przeprowadzenie operacyjnego audytu zewnętrznego w PUP (patrz rozdział VII pkt 43) w kwocie ogólnej będą zapisane w Planie FP jako odrębna pozycja planu.

4) Zmiana algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w województwie, z uwzględnieniem efektywności działań aktywizacyjnych urzędów pracy.

Dynamika zmian w poziomie bezrobocia w ostatnich latach wymusza potrzebę poszukiwania rozwiązań w zakresie gospodarowania środkami Funduszu Pracy na finansowanie działań aktywizacyjnych, które będą wspierać efektywność działań urzędów pracy.

Przy zachowaniu dwustopniowego podziału środków Funduszu Pracy na poziom województw i powiatów proponuje się zmianę kryteriów podziału środków na aktywizację bezrobotnych.

Algorytm, według którego ustalane będą kwoty środków wydatkowanych w roku budżetowym na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej na poziomie województwa uwzględniać będzie:

- liczbę bezrobotnych i stopę bezrobocia – w 75%,
- efektywność działań na rzecz aktywizacji bezrobotnych – w 25%.

Podział środków na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań na poziomie powiatu dokonywany będzie przez zarząd województwa według kryteriów określonych przez sejmik województwa.

Określając kryteria podziału środków wydatkowanych w roku budżetowym na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej sejmik województwa powinien wziąć pod uwagę w szczególności:

- liczbę bezrobotnych,
- stopę bezrobocia,
- kwoty środków Funduszu Pracy przeznaczone w powiecie na realizację projektów współfinansowanych z EFS,
- efektywność działań urzędów pracy na rzecz aktywizacji bezrobotnych.

5) Uzależnienie dotychczasowych środków na wynagrodzenia pracowników urzędów pracy od efektów działania urzędów pracy.

Wysokość środków Funduszu Pracy przekazywanych powiatom na wynagrodzenia pracowników PUP uzależniona będzie od efektywności działań na rzecz zatrudnienia realizowanych przez te urzędy.

Proponuje się, aby przez okres 4 lat (tj. w latach 2014-2017) samorządy powiatowe otrzymywały środki Funduszu Pracy na wsparcie finansowania wynagrodzeń pracowników pełniących funkcje doradców klienta¹⁾ i kadry kierowniczej. Pozwoli to na dokonanie oceny efektywności tego rozwiązania. W przypadku osiągnięcia pozytywnych rezultatów, okres obowiązywania proponowanego rozwiązania zostanie przedłużony.

Podstawa naliczenia środków pozostanie na dotychczasowych zasadach, czyli dla każdego samorządu powiatowego będzie naliczane 7% kwoty środków (limitu) Funduszu Pracy ustalonej na rok poprzedni na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w województwie, z wyłączeniem kwot przyznanych z rezerwy dysponenta Funduszu Pracy.

Naliczone limity obejmą:

- a) 5% kwoty środków (limitu) Funduszu Pracy ustalonej na rok poprzedni na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, z wyłączeniem kwot przyznanych z rezerwy dysponenta Funduszu Pracy, przyznawane będzie wszystkim samorządom powiatowym na dofinansowanie wynagrodzeń pracowników pełniących funkcje doradców klienta. Limit środków będzie ustalany na dany rok, a środki przekazywane w miesięcznych transzach,
- b) 2% kwoty środków (limitu) Funduszu Pracy ustalonej na rok poprzedni na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, z wyłączeniem kwot przyznanych z rezerwy dysponenta Funduszu Pracy, naliczane będzie dla wszystkich samorządów na sfinansowanie kosztów nagród i składek na ubezpieczenia społeczne dla pracowników pełniących funkcje doradców klienta i kadry kierowniczej urzędu pracy. Przyznanie limitu wymagało będzie spełnienia przez urząd pracy w roku poprzedzającym 2 z 3 poniższych warunków:

¹⁾ Pod pojęciem doradcy klienta należy rozumieć pracowników, o których mowa w rozdziale II pkt 2 „Poprawa standardów działania urzędów pracy”.

- **warunek 1** – osiągnięcia procentowego udziału pracowników pełniących funkcje doradców klienta w całkowitym zatrudnieniu w PUP na dzień 31 grudnia roku poprzedniego na poziomie wyższym niż ww. średni wskaźnik uzyskany we wszystkich PUP (w roku 2014 na poziomie wyższym niż 5 punktów procentowych poniżej średniej krajowej) albo osiągnięcie wskaźnika oznaczającego liczbę osób bezrobotnych przypadających na 1 pracownika pełniącego funkcję doradcy klienta na dzień 31 grudnia poprzedniego roku na poziomie niższym niż ww. średni wskaźnik uzyskany we wszystkich urzędach pracy (w roku 2014 na poziomie niższym niż 15% powyżej średniej krajowej),
- **warunek 2** – osiągnięcia efektywności zatrudnieniowej w roku poprzednim na poziomie wyższym niż ww. średni wskaźnik uzyskany we wszystkich urzędach pracy (w roku 2014 na poziomie wyższym niż 2 punkty procentowe poniżej średniej krajowej),
- **warunek 3** osiągnięcia efektywności kosztowej w roku poprzednim na poziomie niższym niż ww. średni wskaźnik uzyskany we wszystkich urzędach pracy (w roku 2014 na poziomie niższym niż 15% powyżej średniej krajowej).

Przyznanie limitu i przekazanie środków Funduszu Pracy będzie następowało na wniosek starosty, składany za pośrednictwem marszałka województwa, zawierający potwierdzenie spełnienia przez urząd pracy 2 z 3 powyższych warunków.

Wyniki uzyskiwanej efektywności zatrudnieniowej i efektywności kosztowej prowadzonej w jednolitej metodologii publikowane będą corocznie na stronie internetowej ministra właściwego do spraw pracy.

Środki niewykorzystane przez urzędy pracy niespełniające co najmniej 2 z 3 wyżej wskazanych warunków pozostałyby w dyspozycji ministra właściwego do spraw pracy z przeznaczeniem dla PUP osiągających najwyższą efektywność na sfinansowanie kosztów nagród specjalnych i składek na ubezpieczenia społeczne pracowników przyczyniających się do osiągnięcia tej efektywności oraz na sfinansowanie zadań ustawowych, w tym dodatkowych wydatków finansowanych w ramach innych fakultatywnych zadań.

Niezależnie od powyższego, pracownicy pełniący funkcję doradcy klienta w PUP i pracownicy bezpośrednio pracujący z klientami w WUP (doradcy zawodowi, pośrednicy pracy, doradcy EURES i asystenci EURES) będą uprawnieni do otrzymywania dodatku do wynagrodzenia na zasadach analogicznych, jak obecnie pracownicy, o których mowa

w art. 91 pkt 1-6 ustawy (pośrednicy pracy, doradcy zawodowi, specjaliści do spraw rozwoju zawodowego, specjaliści do spraw programów, liderzy klubów pracy, doradcy EURES i asystenci EURES). Do dodatków na analogicznych zasadach uprawnieni będą również pracownicy PUP obsługujący Krajowy Fundusz Szkoleniowy pełniący funkcję doradcy klienta.

Jednocześnie wprowadzona zostanie zmiana w upoważnieniu ustawowym dla ministra właściwego do spraw pracy do wydania rozporządzenia, polegająca na dodatkowym uzależnieniu wysokości przyznawanego dodatku do wynagrodzenia od efektu pracy pracownika zaangażowanego bezpośrednio w pracę z klientami urzędów pracy.

6) Angażowanie środków Funduszu Pracy w realizację projektów aktywizacji bezrobotnych i wspierania utrzymania zatrudnienia ze środków unijnych.

Nastąpią zmiany w kompetencjach WUP i PUP polegające na wprowadzeniu zasady współfinansowania ze środków Funduszu Pracy oraz Unii Europejskiej wyłącznie działań zgodnych z przepisami ustawy i wydanych na jej podstawie rozporządzeń. PUP będą uprawnione do angażowania środków Funduszu Pracy w przypadkach, w których projekt będzie powiązany z pozyskaniem dodatkowej puli środków unijnych na finansowanie działań związanych z aktywizacją bezrobotnych lub wspieraniem utrzymania zatrudnienia. Ponadto, projekty innowacyjne współfinansowane ze środków europejskich i Funduszu Pracy będą mogły być realizowane przez urzędy pracy wyłącznie jako projekty pilotażowe w rozumieniu ustawy.

WUP będą mogły finansować ze środków Funduszu Pracy i środków Unii Europejskiej projekty badawczo-analityczne tylko w przypadku możliwości ich wykorzystania w realizowanych przez urzędy pracy programach.

Środki Funduszu Pracy mogą być angażowane wyłącznie w projekty, w ramach których finansowane są formy wsparcia przewidziane w ustawie.

Dodatkowo przewiduje się, iż urzędy pracy będą mogły realizować wyłącznie działania zgodne z przepisami ustawy niezależnie od źródła pochodzenia środków na ich finansowanie, a zatem zarówno w przypadku łączenia środków Funduszu Pracy ze środkami z innych źródeł np. EFS, jak i w przypadku gdy całość środków pochodzić będzie z innych źródeł niż Fundusz Pracy.

Proponuje się, aby łączna wysokość środków Funduszu Pracy przeznaczonych na realizację przez PUP projektów współfinansowanych z EFS była określana w umowie wieloletniej, zawieranej pomiędzy ministrem właściwym do spraw pracy, ministrem

właściwym do spraw rozwoju regionalnego oraz ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, która obejmowałaby cały okres programowania w latach 2014-2020. Umowy na poziomie województw, zawierane między zarządem województwa, a ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego (po uprzednim uzgodnieniu treści umowy z ministrem właściwym do spraw pracy) będą zawierane na okres dłuższy niż rok, z zastrzeżeniem wydatkowania w kolejnych latach kwot określonych w decyzji ministra właściwego do spraw pracy, z możliwością corocznego zaciągania zobowiązań i finansowania projektów współfinansowanych z EFS na kolejny rok do 30% kwoty środków (limitów) ustalonych na dany rok kalendarzowy. Zobowiązania te będą realizowane w ramach limitu kolejnego roku.

7) Zwiększenie roli partnerów społecznych w procesie zarządzania środkami Funduszu Pracy, programowania i monitorowania polityki rynku pracy.

Zakłada się, że w miejsce Naczelnej Rady Zatrudnienia utworzona zostanie Rada Rynku Pracy, będąca organem opiniodawczo-doradczym ministra właściwego do spraw pracy w sprawach polityki rynku pracy. Jednocześnie przyznane zostaną jej kompetencje stanowiące w zakresie środków ujętych w Planie FP z przeznaczeniem na finansowanie Krajowego Funduszu Szkoleniowego. Ponadto, Rada Rynku Pracy będzie opiniowała sprawozdanie roczne z wykonania Planu FP.

Przewiduje się, iż członkami Rady Rynku Pracy będą przedstawiciele reprezentatywnych organizacji pracodawców oraz organizacji związkowych w rozumieniu ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz. U. Nr 100, poz. 1080, z późn. zm.). Przewodniczącym Rady Rynku Pracy będzie minister właściwy do spraw pracy. Minister właściwy do spraw pracy będzie mógł powoływać w ramach Rady Rynku Pracy zespoły merytoryczne.

W miejsce dotychczasowych wojewódzkich i powiatowych rad zatrudnienia utworzone zostaną wojewódzkie i powiatowe rady rynku pracy. Przewodniczącymi tych rad będą odpowiednio marszałek województwa i starosta. Członkami tych rad będą przedstawiciele reprezentatywnych organizacji pracodawców oraz organizacji związkowych w rozumieniu ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego. W skład rad będą powołani również skarbnik albo inna osoba odpowiedzialna za finanse w województwie i powiecie. Na poziomie województw rady rynku pracy będą obligatoryjnie współpracować

z wojewódzkimi komisjami dialogu społecznego, zwłaszcza w zakresie inicjowania programów i partnerstwa na rzecz wzrostu zatrudnienia i rozwoju rynku pracy.

Minister właściwy do spraw pracy, marszałek województwa i starosta będą mogli powoływać w skład rad po trzech przedstawicieli nauki o szczególnej wiedzy lub autorytecie w obszarze działania tych rad.

Ponadto przewiduje się również, że regionalne plany działań na rzecz zatrudnienia, o których mowa w art. 3 ust. 4 ustawy, dodatkowo będą opiniowane przez wojewódzkie komisje dialogu społecznego.

II. *Poprawa jakości usług świadczonych bezrobotnym stosownie do ich potrzeb.*

1) Profilowanie pomocy dla osób bezrobotnych.

Proponuje się wprowadzenie nowego podejścia do indywidualizacji form pomocy kierowanych do bezrobotnych poprzez ich **profilowanie**, uzależnione od rodzaju potrzeb bezrobotnego i powiązane z charakterem działań, jakie można bezrobotnemu zaproponować po zdiagnozowaniu jego aktualnej sytuacji. W tym celu wprowadzone zostaną rozwiązania, które ułatwią identyfikowanie bezrobotnych cechujących się wysokim poziomem aktywności w poszukiwaniu sposobu na rozwiązanie własnej sytuacji zawodowej, bezrobotnych wymagających wsparcia poprzez dostępne usługi i instrumenty rynku pracy oraz tzw. bezrobotnych oddalonych od rynku pracy (bezrobotnych drugiej szansy), którzy uzyskają pomoc w ramach programów inicjowanych we współpracy z innymi instytucjami, w tym z instytucjami pomocy społecznej. Celem tej pomocy będzie przede wszystkim przywracanie motywacji do aktywności życiowej i budowanie podstaw umiejętności do radzenia sobie na rynku pracy oraz identyfikowanie barier aktywności zawodowej.

Na podstawie oceny potencjału, jakim dysponuje osoba bezrobotna i rodzaju jej potrzeb, określony i przypisany jej zostanie jeden z trzech profili, w ramach którego koncentrować się będą działania prowadzone na jej rzecz przez urząd pracy. W pierwszym profilu znajdują się **bezrobotni aktywni**, dla których podstawowym wsparciem będą usługi z zakresu pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego i w bardzo ograniczonym zakresie inne formy wsparcia. Do drugiego profilu należeć będą **bezrobotni wymagający wsparcia**, którzy korzystać będą ze wszystkich usług i instrumentów rynku pracy jakie oferują urzędy pracy. W trzecim profilu znajdują się **bezrobotni oddaleni od rynku pracy** (bezrobotni drugiej szansy), zarówno tacy, którzy z różnych powodów zagrożeni są wykluczeniem społecznym,

jak i tacy którzy z własnego wyboru nie są zainteresowani podjęciem pracy lub uchylają się od pracy legalnej.

Narzędziem, za pomocą którego badane będą zarówno potrzeby, jak i potencjał aktywizacyjny osób bezrobotnych, będzie Kwestionariusz do profilowania usług dla osób bezrobotnych, powszechnie stosowany wobec wszystkich osób bezrobotnych rejestrujących się w urzędach pracy. Kwestionariusz będzie miał formę elektroniczną. Profil pomocy odpowiedniej dla bezrobotnego określany będzie na podstawie dwóch zmiennych: *Oddalenie od rynku pracy* oraz *Gotowość do powrotu na rynek pracy*.

Zakłada się, że stosownie do wyniku badania określony zostanie profil pomocy, jaka będzie najbardziej właściwa dla danej osoby w ramach istniejących usług i instrumentów rynku pracy, o których mowa w ustawie.

Zakłada się dwa równorzędne sposoby aktywizacji osób bezrobotnych oddalonych od rynku pracy:

- 1) zlecenie usług aktywizacyjnych (opisane w rozdziale II w pkt 4), w ramach którego obsługa bezrobotnych przekazana zostanie agencjom zatrudnienia. Takie rozwiązanie zwiększy dostępność do zindywidualizowanych usług niezbędnych w procesie aktywizacyjnym,
- 2) objęcie bezrobotnych Programem aktywizacja i integracja, zwanym dalej „programem PAI” (opisanym w rozdziale II w pkt 5).

Programem objęci zostaną wyselekcjonowani bezrobotni, którzy w wyniku profilowania zostaną zaliczeni do grupy bezrobotnych oddalonych od rynku pracy.

Na program składać się będą dwa bloki działań obejmujące: aktywizację zawodową (blok AKTYWIZACJA) oraz reintegrację społeczną (blok INTEGRACJA).

Dzięki wprowadzeniu profilowania urzędy pracy będą mogły skuteczniej pomagać w powrocie na rynek pracy osobom najbardziej potrzebującym ich pomocy. Powinno to wpłynąć na większą efektywność działań urzędów pracy. Pozytywne skutki metody będą szczególnie widoczne w warunkach poprawy sytuacji na rynku pracy.

2) Poprawa standardów działania urzędów pracy.

Przewiduje się zmiany w sposobie realizacji podstawowej misji urzędów pracy, jaką jest pomoc osobom w znalezieniu pracy i pracodawcom w znalezieniu pracowników. W tym celu w Centrach Aktywizacji Zawodowej, zwanych dalej „CAZ”, będących komórką organizacyjną PUP, wprowadzone zostaną zmiany w sposobie organizacji świadczenia

pomocy dla klientów, która sprzyjać będzie odbiurokratyzowaniu niektórych działań.

Przewiduje się, że większość działań kierowanych do osób bezrobotnych w ramach odrębnych usług rynku pracy, wspieranych instrumentami rynku pracy, realizowana będzie przez doradców klienta indywidualnego. Doradca klienta indywidualnego, stosownie do potrzeb danej osoby, będzie udzielał jej pomocy lub pomagał uzyskać pomoc od tych pracowników urzędu, którzy są przygotowani do świadczenia specjalistycznej pomocy (poradnictwo grupowe, działania związane z zawieraniem umów i monitoringiem szkoleń, organizacja staży, prace interwencyjne, dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej, etc.).

Każdy bezrobotny i poszukujący pracy zarejestrowany w urzędzie pracy będzie od początku prowadzony przez tego samego doradcę klienta, co zwiększy zaufanie bezrobotnych do urzędu pracy. Osoby zarejestrowane aktywizowane będą od początku w oparciu o podejście indywidualne (Indywidualny Plan Działania), z uwzględnieniem ich potencjału aktywizacyjnego wyrażonego w przyporządkowaniu do określonego profilu pomocy. Indywidualny Plan Działania będzie sukcesywnie dostosowywany do zmieniających się potrzeb i możliwości bezrobotnego.

W przypadku gdy PUP nie będzie w stanie samodzielnie pomóc klientowi w zakresie diagnozy jego problemów na rynku pracy i planowaniu jego kariery zawodowej, będzie mógł kierować go do innych instytucji rynku pracy, w szczególności do CiiPKZ, które pełnić będzie funkcję instytucji drugiego poziomu interwencji w zakresie diagnozy i planowania rozwoju zawodowego. Działania urzędu pracy w stosunku do danej osoby będą dostosowane do profilu potrzeb klientów.

Podobnie zorganizowane zostaną działania urzędu pracy w stosunku do klientów instytucjonalnych. Każdy pracodawca, który korzysta z pomocy urzędu pracy w ramach usług rynku pracy, wspieranych instrumentami rynku pracy, będzie stale współpracował z jednym pracownikiem urzędu pracy – doradcą klienta instytucjonalnego, który stosownie do potrzeb pracodawcy będzie udzielał mu pomocy lub pomagał mu uzyskać pomoc od tych pracowników urzędu, którzy specjalizują się w świadczeniu usług z wykorzystaniem instrumentów rynku pracy (szkolenia pracowników, doposażenie miejsc pracy, etc.).

Doradcy klienta instytucjonalnego będą zobowiązani do utrzymywania regularnych kontaktów z pracodawcami działającymi na terenie powiatu lub pracodawcami spoza obszaru działania urzędu, z którymi współpracują.

Doradca klienta zarówno indywidualnego, jak i instytucjonalnego, nie będzie nowym stanowiskiem, ale nową funkcją pracownika PUP, bezpośrednio pracującego z klientami,

zatrudnionego obecnie na stanowiskach określonych w art. 91 pkt 1-5 ustawy. W ramach tej funkcji będzie realizował podstawowe zadania z zakresu usług rynku pracy, wspierane instrumentami rynku pracy.

Funkcja doradcy klienta nie będzie wprowadzona w WUP.

Na poziomie ustawowym zostanie określone, które z zadań z zakresu pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego i organizacji szkoleń oraz innej pomocy określonej w ustawie będą mogły być realizowane przez doradców klienta indywidualnego i doradców klienta instytucjonalnego. Koncepcja utworzenia funkcji doradcy klienta zakłada, że pracownicy urzędów pracy zatrudnieni na różnych stanowiskach (art. 91 pkt 1-5) będą posiadali podobny poziom wiedzy i umiejętności podstawowych, aby realizować wszystkie podstawowe, przewidziane ustawą zadania wobec klientów. Przewiduje się, że pewna grupa pracowników będzie posiadała określone, specjalistyczne kompetencje i poza pełnieniem funkcji doradcy klienta będzie świadczyła specjalistyczną pomoc dla klientów indywidualnych/instytucjonalnych (poradnictwo grupowe, działania związane z zawieraniem umów i monitoringiem szkoleń, organizacja staży, prace interwencyjne, etc.).

3) Połączenie usług: poradnictwo i informacja zawodowa oraz pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy.

Planowana jest integracja dwóch form pomocy świadczonej na rzecz bezrobotnych i poszukujących pracy przez urzędy pracy: usługi „poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa” i usługi „pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy” w jedną usługę o nazwie „poradnictwo zawodowe”.

Zmiana będzie miała przede wszystkim charakter techniczny i polegać będzie na połączeniu przepisów zamieszczonych aktualnie w art. 38 i art. 39 ustawy. Jednocześnie z integracją obu usług w urzędach pracy zostanie zlikwidowane stanowisko lidera klubu pracy, a osoby zatrudnione dotychczas na tych stanowiskach staną się doradcami zawodowymi.

Dzięki takiemu rozwiązaniu możliwe będzie lepsze wykorzystanie potencjału kadrowego urzędów pracy i bardziej elastyczne podejście do rozwiązywania problemów klientów.

4) Zlecenie usług aktywizacyjnych.

Planowane jest wprowadzenie zlecenia usług aktywizacyjnych, finansowanego z Funduszu Pracy. Model ten jest aktualnie testowany poprzez projekt pilotażowy

„Partnerstwo dla pracy”.

Celem tego rozwiązania będzie:

- wsparcie urzędów pracy poprzez poprawę sytuacji osób bezrobotnych dzięki zwiększeniu dostępu tych osób do usług aktywizacyjnych świadczonych przez podmioty zewnętrzne,
- poprawa efektywności aktywnych polityk rynku pracy, mierzonej wskaźnikiem zatrudnienia po skorzystaniu z usług aktywizacyjnych oferowanych przez podmioty zewnętrzne współpracujące z urzędami pracy,
- znaczące wzmocnienie roli samorządu województwa w kształtowaniu polityki regionalnej dotyczącej rynku pracy,
- w sytuacji wahań liczby bezrobotnych, nie będzie konieczności zwalniania/przyjmowania pracowników urzędów pracy.

Planowane jest stworzenie efektywnego systemu aktywizacji wybranych grup bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy, którzy w wyniku profilowania zostaną zaliczeni do grupy oddalonych od rynku pracy (w tym objęci programem PAI), uwzględniającego przekazanie obsługi tych bezrobotnych podmiotom zewnętrznym.

Marszałek województwa będzie mógł zlecać w ramach środków Funduszu Pracy wykonanie usług aktywizacyjnych wyłonionym podmiotom zewnętrznym. Minister właściwy do spraw pracy będzie ustalał, na wniosek marszałka województwa, limity środków na zlecenie usług aktywizacyjnych w ramach kwoty wyodrębnionej w Planie FP. Model wynagrodzenia za realizację usług aktywizacyjnych powiązany będzie z uzyskaniem zatrudnienia przez osoby bezrobotne. Obecnie realizowany pilotaż „Partnerstwo dla pracy” testuje model płatności, w którym wynagrodzenie wypłacane będzie w transzach należnych za określone działania podjęte przez dostawcę usług. Projekt pilotażowy – poza badaniem ewaluacyjnym – będzie objęty bieżącym monitoringiem, który pozwoli uzyskać informację, na temat skuteczności testowanych w pilotażu rozwiązań.

Obowiązujące dzisiaj rozwiązania, określone w art. 24 i 61b ustawy, umożliwiają nawiązywanie współpracy pomiędzy urzędami pracy i agencjami zatrudnienia, w zakresie zlecenia usług rynku pracy oraz powierzenia agencji zatrudnienia obsługi bezrobotnego znajdującego się w trudnej sytuacji na rynku pracy, którego agencja ma doprowadzić do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy przez okres co najmniej roku. Obie

z wymienionych form współpracy nie są wykorzystywane przez urzędy pracy na zadowalającym poziomie. Dlatego proponuje się wprowadzenie zmian w zakresie zlecenia usług rynku pracy.

Planuje się, że skala zaprojektowanych rozwiązań w zakresie zlecanych usług będzie uzależniona od dostępnych środków Funduszu Pracy przeznaczonych na ich finansowanie. Szacuje się, że kwota środków Funduszu Pracy przeznaczona na wydatki związane ze zlecaniem usług aktywizacyjnych w 2014 r. będzie wynosiła 160 mln zł, ale w kolejnych latach może ulec zmianie, w zależności od zapotrzebowania. Zakładając przeciętny koszt aktywizacji bezrobotnego w kwocie maksymalnie do 10 tys. zł (ostateczny koszt ustalony zostanie w wyniku przeprowadzenia procedury przetargowej), to szacowana liczba bezrobotnych przekazanych do obsługi agencjom zatrudnienia w 2014 r. będzie wynosić co najmniej 16 tys.

Do przeprowadzania kontroli realizacji zlecenia usług aktywizacyjnych uprawnieni są minister właściwy do spraw pracy (art. 118a ustawy) oraz wojewodowie (art. 10 i art. 111 – 115 ustawy) – na zasadach określonych w ustawie.

5) Współpraca PUP i gmin.

W celu poprawy efektywności działań adresowanych do osób bezrobotnych konieczne jest wdrożenie rozwiązań ułatwiających inicjowanie i realizację działań gwarantujących kompleksowe wsparcie w celu przywrócenia na rynek pracy bezrobotnych, którzy z powodu swoich deficytów i dysfunkcji są oddaleni od rynku pracy. Zakłada się dwa równorzędne sposoby aktywizacji osób bezrobotnych oddalonych od rynku pracy, na które składać się będą:

- I. zlecenie usług aktywizacyjnych (opisane w rozdziale II w pkt 4). Przekazanie obsługi bezrobotnych podmiotom zewnętrznym zwiększy dostępność do zindywidualizowanych usług niezbędnych w procesie aktywizacyjnym oraz
- II. program PAI – w ramach, którego bezrobotny otrzyma wieloaspektowe wsparcie mające na celu przezwyciężenie istniejących deficytów i pomoc w podjęciu zatrudnienia.

Programem PAI objęte zostaną wybrane grupy bezrobotnych, wyselekcjonowane spośród bezrobotnych, którzy w wyniku profilowania zostaną zaliczeni do profilu oddalonych od rynku pracy i jednocześnie są klientami pomocy społecznej.

Program PAI składa się z dwóch bloków działań:

- ✓ Blok **AKTYWIZACJA**, w ramach którego PUP udzieli bezrobotnemu wsparcia polegającego przede wszystkim na przygotowaniu go do lepszego radzenia sobie na rynku pracy i skieruje bezrobotnego, na podstawie porozumienia zawartego z gminą, do wykonywania prac społecznie użytecznych zorganizowanych przez gminę na zasadach wynikających z obowiązujących przepisów.
- ✓ Blok **INTEGRACJA**, w ramach którego osoba bezrobotna objęta zostanie usługami reintegracyjnymi i specjalistycznymi, które realizowane będą przez instytucje pożytku publicznego, zwane dalej „NGO”, na zlecenie PUP, lub ośrodek pomocy społecznej, w ramach kontraktu socjalnego podpisanego z bezrobotnym, przy czym ośrodek pomocy społecznej może realizować zadania we współpracy z centrami i klubami integracji społecznej lub NGO.

Program PAI może być realizowany samodzielnie przez PUP, przy czym działania w ramach bloku INTEGRACJA zlecone zostaną NGO (finansowanie zleconych zadań odbywać się będzie ze środków Funduszu Pracy) lub – w zależności od możliwości finansowych gmin – przez PUP we współpracy z ośrodkami pomocy społecznej, (finansowanie bloku INTEGRACJA odbywać się będzie ze środków budżetowych gminy). Na wniosek współpracującego ośrodka pomocy społecznej możliwe będzie bezpośrednie kierowanie do programu klientów pomocy społecznej.

W ramach bloku AKTYWIZACJA koszt świadczeń przysługujących bezrobotnemu z tytułu wykonywania prac społecznie użytecznych finansowany będzie w 60% z Funduszu Pracy i w 40% z budżetu gminy.

Program PAI realizowany będzie w okresie co najmniej 2 miesięcy. Po upływie tego czasu podjęta zostanie decyzja dotycząca:

- możliwości przedłużenia udziału w programie o kolejne 2 miesiące, nie więcej niż o 6 miesięcy lub
- zakwalifikowania bezrobotnego do grupy, która w wyniku profilowania zaliczona została do profilu bezrobotnych wymagających wsparcia, którym urząd pracy przedstawi ofertę obejmującą dostępne instrumenty rynku pracy lub
- skierowania bezrobotnego, w porozumieniu z ośrodkiem pomocy społecznej, do zatrudnienia u pracodawcy lub podjęcia pracy w spółdzielni socjalnej osób prawnych, na zasadach określonych w art. 16 ust. 2 ustawy

z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2011 r. Nr 43, poz. 225 i Nr 205, poz. 1211) lub

- skierowania bezrobotnego do agencji zatrudnienia, jeżeli w danym województwie dla tego powiatu została wyłoniona przez marszałka województwa agencja zatrudnienia obsługująca bezrobotnych w ramach zlecenia usług.

Proponuje się, aby w przypadku realizacji programu PAI starosta wydatkował nie więcej niż 5% wysokości środków Funduszu Pracy, ustalonych według algorytmu na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej. Wysokość tego limitu uwzględnia możliwości finansowe urzędów pracy.

Bezrobotny, który bez uzasadnionej przyczyny odmówi uczestnictwa lub z własnej winy przerwie udział w działaniach realizowanych w ramach programu PAI przez PUP lub na jego zlecenie przez organizację pożytku publicznego, ośrodek pomocy społecznej lub na jego zlecenie przez centrum integracji społecznej, klub integracji społecznej lub organizację pożytku publicznego, zostanie pozbawiony statusu bezrobotnego na zasadach ogólnych.

W przypadku odmowy udziału lub przerwania działań realizowanych przez bezrobotnego w programie realizowanym we współpracy z ośrodkiem pomocy społecznej w ramach bloku INTEGRACJA, mogą zostać zastosowane wobec bezrobotnego sankcje, które zostaną określone w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362, z późn. zm.). Konieczne będzie dostosowanie art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej do nowowprowadzanych rozwiązań.

Przyjmuje się, że PUP i ośrodki pomocy społecznej zapewnią wymianę informacji w zakresie niezbędnym do realizacji celów ustawy.

6) Reforma sieci EURES.

W związku z prowadzoną od 2011 r. przez Komisję Europejską reformą sieci Europejskich Służb Zatrudnienia, zwanych dalej „EURES”, dotyczącą poziomu unijnego, krajowego, regionalnego i przygranicznego, konieczne jest wprowadzenie zmian w ustawie, mających na celu dostosowanie polskich publicznych służb zatrudnienia oraz ich działalności do założeń reformy oraz wprowadzenia nowych rozwiązań dotyczących funkcjonowania sieci

EURES w Polsce. Reforma ta wchodzi w życie od 2014 r. i Komisja Europejska prowadzi intensywne prace nad szczegółowymi przepisami dotyczącymi funkcjonowania sieci EURES.

Komisja Europejska zakłada, że dzięki reformie sieć EURES zostanie przekształcona w efektywny i wydajny instrument zatrudnieniowy wykorzystujący potencjał Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 492/2011 z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie swobody przepływu pracowników w Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 141 z 27.5.2011, str. 1-12).

Główne założenia reformy EURES dotyczące poziomu krajowego obejmują:

- a) wprowadzenie podziału podmiotów realizujących działania EURES na terenie kraju na 3 kategorie oraz określenie nowego zakresu ich zadań,
- b) rozszerzenie możliwości świadczenia usług w ramach sieci EURES na wszystkie podmioty publiczne i zewnętrzne na terenie kraju, które są uprawnione do prowadzenia pośrednictwa pracy oraz spełnią kryteria akredytacji ustalone przez Komisję Europejską,
- c) doprecyzowanie rodzaju usług świadczonych w ramach pośrednictwa pracy przez sieć EURES pracodawcom oraz poszukującym pracy [z uwzględnieniem katalogu usług uniwersalnych i dodatkowych zgodnie z Decyzją wykonawczą Komisji z dnia 26 listopada 2012 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 492/2011 odnośnie kojarzenia ofert zatrudnienia i wniosków o zatrudnienie oraz ich równoważenia oraz ponownego ustanowienia sieci EURES (Dz. Urz. UE L 328 z 28.11.2012, str. 21-26)],
- d) nowy model finansowania działań krajowych i przygranicznych EURES ze środków krajowych (w tym ze środków Funduszu Pracy) oraz ze środków z EFS, w przypadku zatwierdzenia przez Komisję Europejską ich przeznaczenia na działania EURES,
- e) konieczność wyznaczenia krajowego biura koordynacji EURES z określonymi przez Komisję Europejską zadaniami,
- f) modyfikację zadań państw członkowskich UE/EOG związanych z rozwojem efektywnej współpracy międzynarodowej i przygranicznej – głównie międzynarodowego pośrednictwa pracy,
- g) wprowadzanie zmian związanych z działalnością operacyjną sieci EURES, w tym dotyczących planowania działań, raportowania, zbierania danych, stosowania standardów jakości usług, zakresu obowiązków kadry EURES, dostosowania systemów informatycznych publicznych służb zatrudnienia do konieczności transferu

ofert pracy partnerów EURES i zrzeszonych partnerów EURES na portal EURES Komisji Europejskiej,

- h) konieczność utworzenia jednego nowego etatu w urzędzie ministra właściwego do spraw pracy do obsługi nowych zadań EURES, związanych m.in. z obsługą procesu akredytacji partnerów EURES, obsługą nowego modelu finansowania działań (ze środków krajowych oraz ze środków EFS), współpracą przy zmienionym systemie planowania działań krajowych i przygranicznych oraz systemie sprawozdawczości. Koszty zatrudnienia pracownika na ww. stanowisku, w szczególności koszty utworzenia stanowiska pracy oraz koszty wynagrodzenia wraz z pochodnymi i koszty rzeczowe związane z jego funkcjonowaniem i obsługą nowych zadań EURES ponoszone będą z budżetu państwa, a ich równowartość będzie odprowadzana na rachunek budżetu państwa ze środków Funduszu Pracy.

7) Elastyczność stosowania usług i instrumentów rynku pracy.

Proponuje się ograniczenie grup osób wskazanych w art. 49 ustawy jako będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Aktualnie około 90% wszystkich bezrobotnych wyczerpuje przesłanki przynajmniej jednej grupy osób wskazanych w art. 49 ustawy.

Proponuje się odejście od generalnej zasady, iż instrumenty rynku pracy takie jak prace interwencyjne, roboty publiczne, staż, refundacja składek na ubezpieczenia społeczne za zatrudnionych bezrobotnych czy przygotowanie zawodowe dorosłych, adresowane są tylko do bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy wskazanych w art. 49 ustawy.

Proponuje się, aby urząd pracy mógł elastycznie stosować usługi i instrumenty rynku pracy do poszczególnych bezrobotnych, z uwzględnieniem wyników profilowania, celem optymalnego dostosowania oferowanej formy pomocy do potrzeb konkretnej osoby. W przypadku gdy dana pomoc wiązać się będzie z pomocą publiczną dla pracodawcy, pozostaną ograniczenia związane z prawem UE dotyczące kategorii bezrobotnych, którzy mogą być kierowani na dofinansowane z Funduszu Pracy miejsca pracy.

Jednocześnie, nowo określone grupy osób wskazane w art. 49 ustawy, uzyskają pierwszeństwo w dostępie do programów specjalnych.

Mając na uwadze dostępne statystyki oraz aktualną sytuację na rynku pracy proponuje się, aby do osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy zaliczyć osoby bezrobotne:

- do 30. roku życia,
- powyżej 50. roku życia,

- długotrwale bezrobotne,
- korzystające z pomocy społecznej,
- posiadające dzieci do 6. roku życia lub dzieci niepełnosprawne do 18. roku życia,
- niepełnosprawne.

8) Poszerzenie dostępu do informacji o ofertach pracy.

Planuje się wprowadzenie nowych rozwiązań, które ułatwią dostęp do ofert pracy.

W tym celu:

- a) proponuje się wprowadzenie przepisów zobowiązujących jednostki sektora publicznego, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198, z późn. zm.), do zgłaszania informacji o wolnych stanowiskach pracy do PUP. Do czasu utworzenia systemu informatycznego, który w sposób automatyczny przekazywać będzie takie oferty ze strony Biuletynu Informacji Publicznej każdej instytucji publicznej, informacje o wolnych stanowiskach pracy zgłaszane będą samodzielnie przez te instytucje, z wykorzystaniem elektronicznego formularza udostępnianego na stronie internetowej ministra właściwego do spraw pracy, w Biuletynie Informacji Publicznej ministra właściwego do spraw pracy lub za pośrednictwem elektronicznej platformy usług administracji publicznej, o której mowa w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących działania publiczne.

PUP upowszechniać będą takie oferty pracy w bazie ofert pracy prowadzonej i udostępnianej przez ministra właściwego do spraw pracy (albo w istniejącej aktualnie Centralnej Bazie Ofert Pracy, zwanej dalej „CBOP”, albo w odrębnie utworzonej Centralnej Bazie Ofert Pracy Podmiotów Publicznych, zwanej dalej „CBO3P”),

- b) proponuje się poszerzenie kompetencji ochotniczych hufców pracy o prowadzenie ogólnokrajowego serwisu informacyjnego na temat rynku pracy, w tym infolinii, dzięki której osoby zainteresowane poszukiwaniem pracy będą miały dostęp do ofert pracy kierowanych zarówno do osób dorosłych, jak i młodzieży.

III. *Nowe narzędzia wspierające tworzenie miejsc pracy i powrót do zatrudnienia osób bezrobotnych, w tym dla powracających na rynek pracy po przerwie związanej z wychowywaniem dziecka.*

Proponuje się wprowadzenie nowych narzędzi wspierających tworzenie miejsc pracy i powrót do zatrudnienia osób bezrobotnych, w tym dla powracających na rynek pracy po przerwie związanej z wychowaniem dziecka (urlop wychowawczy lub bierność zawodowa), tj. grant na telepracę, świadczenie aktywizacyjne, pożyczka na utworzenie stanowiska pracy lub podjęcie działalności gospodarczej, szkolenia organizowane w ramach trójstronnych umów szkoleniowych zawieranych pomiędzy starostą, pracodawcą i instytucją szkoleniową, dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnionego bezrobotnego w wieku 50 PLUS i programy regionalne.

1) Grant na telepracę.

Fakultatywny instrument skierowany do pracodawcy albo przedsiębiorcy za zatrudnienie w formie telepracy bezrobotnych rodziców powracających na rynek pracy – wychowujących co najmniej jedno dziecko w wieku do 6 lat oraz bezrobotnych, którzy zrezygnowali z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej z uwagi na konieczność sprawowania opieki nad osobą zależną. Na podstawie umowy zawartej ze starostą pracodawca albo przedsiębiorca otrzyma z Funduszu Pracy grant w wysokości do 6-krotności minimalnego wynagrodzenia za pracę brutto na utworzenie stanowiska pracy dla bezrobotnego rodzica lub bezrobotnego sprawującego opiekę nad osobą zależną – z jednoczesnym zakazem przyznania grantu na zatrudnienie żony, teściów lub członka najbliższej rodziny (proponuje się wykluczyć: rodziców, rodzeństwo, dzieci własne lub małżonka lub przysposobione, dzieci rodzeństwa i przez nich przysposobione).

Pracodawca w umowie gwarantuje utrzymanie zatrudnienia przez 12 miesięcy w pełnym wymiarze czasu pracy lub przez okres 18 miesięcy w wymiarze $\frac{1}{2}$ etatu – w przypadku nie wywiązania się z tego warunku następowalby zwrot grantu z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia jego otrzymania. Zwrot grantu dotyczy również sytuacji wykorzystania środków niezgodnie z umową lub ich niewykorzystania.

W przypadku rezygnacji z pracy przez samego pracownika objętego grantem przed upływem 12 miesięcy starosta ma prawo skierować na zwolnione miejsce pracy innego bezrobotnego (w przypadku braku odpowiedniej osoby bezrobotnej pracodawca zwraca grant proporcjonalnie do okresu nieutrzymania zatrudnienia).

Pomoc dla pracodawcy stanowi pomoc publiczną i będzie udzielana na zasadach pomocy *de minimis*.

2) Świadczenie aktywizacyjne.

Świadczenie przyznawane byłoby z Funduszu Pracy pracodawcy za zatrudnienie skierowanych przez urząd pracy bezrobotnych powracających na rynek pracy po przerwie związanej z wychowywaniem dziecka (urlop wychowawczy, bierność zawodowa) oraz bezrobotnych, którzy zrezygnowali z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej z uwagi na konieczność sprawowania opieki nad osobą zależną.

Proponuje się, aby świadczenie przysługiwało przez okres:

- 12 miesięcy w kwocie $\frac{1}{2}$ minimalnego wynagrodzenia za pracę pracowników, w sytuacji skierowania bezrobotnego do zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy z jednoczesną gwarancją dalszego zatrudnienia po ustaniu prawa do świadczenia przez okres co najmniej 6 miesięcy lub
- 18 miesięcy w kwocie $\frac{1}{3}$ minimalnego wynagrodzenia za pracę pracowników, w sytuacji skierowania bezrobotnego do zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy z jednoczesną gwarancją dalszego zatrudnienia po ustaniu prawa do świadczenia przez okres co najmniej 12 miesięcy.

Świadczenie aktywizacyjne nie przysługuje w przypadku uzyskania przez pracodawcę prawa do pożyczki z Funduszu Pracy na utworzenie miejsca pracy. Do pracodawcy należał będzie zatem wybór, czy ubiegać się będzie o ww. świadczenie czy też o pożyczkę z Funduszu Pracy.

W sytuacji rozwiązania przez pracodawcę umowy o pracę w trakcie uzyskiwania świadczenia aktywizacyjnego lub nie wywiązania się z warunku utrzymania osoby w zatrudnieniu przez okres odpowiednio 6 lub 12 miesięcy przypadających po ustaniu prawa do tego świadczenia – pracodawca zobowiązany będzie do zwrotu uzyskanych świadczeń z odsetkami ustawowymi liczonymi od całości kwoty wszystkich wypłaconych świadczeń od dnia wypłaty pierwszego świadczenia.

W sytuacji utrzymania zatrudnienia przez cały okres uzyskiwania świadczenia aktywizacyjnego oraz przez co najmniej połowę okresu wymaganego utrzymania w zatrudnieniu po upływie prawa do świadczenia czyli 3 lub 6 miesięcy – pracodawca zwraca 50% wskazanej wyżej kwoty. Zwrot nie dotyczy sytuacji, gdy pracodawca zwolnił pracownika z jego winy (rozwiązanie umowy o pracę z winy pracownika) lub gdy pracownik sam rozwiązał umowę o pracę.

W przypadku gdy pracownik w okresie 6 miesięcy poprzedzających rejestrację w PUP sam rozwiązał umowę o pracę zawartą na podstawie skierowania przez urząd pracy przed upływem wskazanych wyżej okresów, tj. 12+6 i 18+12, proponuje się wydłużenie karencji w prawie do zasiłku dla bezrobotnych do 180 dni.

Pomoc dla pracodawcy stanowi pomoc publiczną i będzie udzielana na zasadach pomocy *de minimis*.

Ponadto, przyznanie świadczenia aktywizacyjnego nie będzie stanowić przeszkody do zastosowania jednocześnie wobec pracodawcy zwolnienia, o którym mowa w art. 104a ustawy. A zatem instrumenty te będą stosowane łącznie, o ile w przypadku danej osoby powracającej na rynek pracy po przerwie związanej z wychowaniem dziecka spełnione będą warunki określone w tym przepisie.

3) Pożyczka z Funduszu Pracy na utworzenie stanowiska pracy lub podjęcie działalności gospodarczej.

Proponuje się wprowadzenie nowego instrumentu rynku pracy, jakim będzie **pożyczka** udzielana na utworzenie stanowiska pracy lub na podjęcie działalności gospodarczej.

Wsparcie środkami publicznymi w ramach instrumentu będzie udzielane na zasadach pomocy *de minimis*.

Zakłada się, że o pożyczkę na podjęcie działalności gospodarczej będą mogły ubiegać się następujące osoby fizyczne:

- 1) poszukujący pracy absolwenci szkół i wyższych uczelni w okresie 48 miesięcy od dnia otrzymania dyplomu;
- 2) bezrobotni zarejestrowani w PUP;
- 3) studenci ostatniego roku uczelni wyższych.

Pożyczka na podjęcie działalności gospodarczej będzie mogła stanowić do 100% kosztów przedsięwzięcia. Weryfikacja wniosku o pożyczkę będzie dokonywana na podstawie biznesplanu przedsięwzięcia składanego wraz z wnioskiem.

Pożyczka na podjęcie działalności gospodarczej będzie udzielana do wysokości 20-krotnego przeciętnego wynagrodzenia i będzie podlegała oprocentowaniu na zasadach preferencyjnych. Podstawą oprocentowania będzie stopa redyskonta weksli w wysokości 0,25 stopy, co (według aktualnych notowań) dawałoby oprocentowanie na poziomie 1%.

Okres spłaty pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej będzie wynosił 7 lat, z możliwością skorzystania z 12-miesięcznego okresu karencji w spłacie kapitału.

Natomiast o pożyczkę na utworzenie stanowiska pracy dla bezrobotnego (w tym bezrobotnego skierowanego przez PUP) będą mogły ubiegać się:

- 1) podmioty prowadzące działalność gospodarczą;
- 2) niepubliczne szkoły, niepubliczne przedszkola;
- 3) żłobki lub kluby dziecięce tworzone i prowadzone przez osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej;
- 4) producenci rolni będący osobami fizycznymi, osobami prawnymi lub jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej, zamieszkującymi lub mającymi siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, oraz będącymi posiadaczami gospodarstwa rolnego lub prowadzącymi dział specjalny produkcji rolnej.

Pożyczka na utworzenie stanowiska pracy dla bezrobotnego będzie udzielana do wysokości 6-krotnego przeciętnego wynagrodzenia i będzie podlegała oprocentowaniu na zasadach preferencyjnych. Podstawą oprocentowania będzie stopa redyskonta weksli w wysokości 0,25 stopy, co (według aktualnych notowań) dawałoby oprocentowanie na poziomie 1%.

Podstawą przyznania pożyczki na utworzenie stanowiska pracy dla bezrobotnego będzie przedstawienie kosztorysu dotyczącego utworzenia nowego miejsca pracy, a podstawą rozliczenia – opłacone faktury lub inne równoważne dokumenty księgowe.

Okres spłaty pożyczki na utworzenie stanowiska pracy dla bezrobotnego będzie wynosić 3 lata.

W ramach wprowadzonego instrumentu osoby i podmioty ubiegające się o pożyczkę będą mogły skorzystać ze szkolenia i doradztwa na etapie przed i po jej udzieleniu.

Pośrednicy finansowi, w zakresie własnych możliwości lub w ramach zlecenia albo współpracy z podmiotami zewnętrznymi, zapewnią ubiegającym się o pożyczkę dostęp do szkoleń i doradztwa. Finansowaniu z Funduszu Pracy będą podlegały koszty szkoleń i doradztwa udzielone osobom i podmiotom, których wnioski o udzielenie pożyczki zostaną rozpatrzone pozytywnie.

W przypadku podmiotów, które będą korzystały z pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej, pożyczka na utworzenie nowego stanowiska pracy dla bezrobotnego będzie mogła być udzielona najwcześniej po pierwszym roku prowadzenia działalności i będzie ona powiększała (pierwotny) kapitał zadłużenia, a jej spłata następować będzie zgodnie z pierwotnym harmonogramem (nie będzie następowało wydłużenie spłaty pożyczki).

Pożyczkobiorcy korzystający jednocześnie z pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej, którzy skorzystają z pożyczki na utworzenie stanowiska pracy dla bezrobotnego skierowanego przez PUP, będą mieli możliwość skorzystania jednorazowo z umorzenia pożyczki udzielonej na utworzenie pierwszego stanowiska pracy, nie więcej jednak niż do wysokości kwoty pozostałej do spłaty, jeżeli utrzymają to stanowisko pracy przez minimum rok.

Pożyczkobiorca, który otrzymał pożyczkę na utworzenie stanowiska pracy dla bezrobotnego skierowanego przez PUP, ma obowiązek poinformować podmiot udzielający pożyczki i PUP o planowanej dacie zatrudnienia ww. bezrobotnego z 14-dniowym wyprzedzeniem.

Umorzenie pożyczki będzie stanowiło pomoc publiczną, udzielaną na zasadach pomocy *de minimis*.

Pożyczkobiorcy, którzy zaprzestaną prowadzenia działalności gospodarczej przed upływem 12 miesięcy od dnia jej rozpoczęcia, będą zobowiązani do zwrotu niespłaconej kwoty pożyczki wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od dnia otrzymania pożyczki, w terminie nie dłuższym niż 6 miesięcy od daty wezwania do jej zwrotu. Zwrot pożyczki na powyższych zasadach będzie dokonywany także w przypadku niezatrudnienia na utworzonym stanowisku pracy bezrobotnego przez minimum rok.

Rolą PUP będzie:

- a) opiniowanie wniosków podmiotów ubiegających się o udzielenie pożyczki na utworzenie stanowiska pracy dla bezrobotnego skierowanego przez PUP, przed ich złożeniem podmiotom udzielającym pożyczek, pod kątem dostępności zarejestrowanych w danym urzędzie pracy bezrobotnych posiadających kwalifikacje niezbędne do wykonywania pracy na planowanym do utworzenia stanowisku pracy,
- b) wydawanie zaświadczeń potwierdzających posiadanie statusu bezrobotnego przez osoby ubiegające się o pożyczkę na podjęcie działalności gospodarczej,
- c) kierowanie bezrobotnych na utworzone stanowiska pracy,
- d) monitorowanie zatrudnienia przez wymagany okres na utworzonych stanowiskach pracy skierowanych bezrobotnych.

Źródłem finansowania udzielanych pożyczek będą środki Funduszu Pracy oraz środki pochodzące z przychodów ze sprzedaży należących do Skarbu Państwa akcji i udziałów, stanowiących do dnia wejścia w życie ustawy z dnia 1 marca 2002 r. o zmianach w organizacji i funkcjonowaniu centralnych organów administracji rządowej i jednostek im podporządkowanych oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 25, poz. 253, z późn. zm.)

rezerwę na cele uwłaszczenia. Wymagać to będzie dokonania zmiany art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. z 2013 r. poz. 216).

Środki będą przekazywane na podstawie umowy zawieranej przez ministra właściwego do spraw pracy z BGK. Wysokość środków Funduszu Pracy na finansowanie kosztów udzielania pożyczek będzie corocznie określana w Planie FP stanowiącym załącznik do ustawy budżetowej na dany rok. W umowie określone zostaną zasady funkcjonowania i realizacji przyznawania pożyczek oraz zasady i warunki przekazywania środków. Umowa określi wysokość środków przekazywanych na ten cel łącznie z kosztami obsługi, w tym: kosztami BGK związanymi z koordynacją działań instytucji obsługujących ten instrument, kosztami promocji, kosztami dochodzenia roszczeń z tytułu niespłaconych pożyczek, kosztami wynagrodzenia pośredników finansowych BGK oraz kosztami szkolenia i doradztwa świadczonego pożyczkobiorcom. Ponadto, umowa określi zasady dotyczące wykorzystania odsetek i innych przychodów, a także politykę wycofywania środków z BGK oraz przez BGK od pośredników finansowych.

Środki z tytułu oprocentowania i zwróconych pożyczek będą ponownie wykorzystane na udzielenie kolejnych pożyczek.

BGK będzie zobowiązany m.in. do:

- dokonywania wyboru pośredników finansowych, którzy będą udzielali pożyczek oraz organizowali i finansowali wsparcie szkoleniowo-doradcze,
- przekazywania środków oraz monitorowania obowiązków pośredników finansowych dotyczących udzielania pożyczek,
- określania w umowie z pośrednikiem finansowym warunków zabezpieczenia przyznawanych pożyczek na wypadek niewywiązania się ze zobowiązań,
- prowadzenia rozliczeń i sporządzania sprawozdawczości do MPiPS z realizacji zawartej umowy pożyczkowej.

Pośrednicy finansowi będą wyłonieni przez BGK zgodnie z wymogami wynikającymi z ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759, z późn. zm.). Pośrednikami finansowymi mogą być podmioty, które zostaną określone w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Zakłada się, że w zakresie świadczenia usług doradztwa (szkoleń) dla osób starających się o preferencyjne pożyczki ze środków Funduszu Pracy na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz pożyczki na utworzenie nowego miejsca pracy, pośrednicy finansowi zobowiązani zostaną do nawiązania współpracy z właściwymi uczelniami, a za ich

pośrednictwem ze współpracującymi z nimi organizacjami z otoczenia biznesu (np. centra kariery, inkubatory przedsiębiorczości, centra informacyjno-doradcze, itp.).

Współpraca ta będzie miała na celu stworzenie warunków sprzyjających ograniczeniu bezrobocia wśród absolwentów wyższych uczelni oraz budowaniu ich pozycji rynkowej na etapie rozpoczynania samodzielnej działalności gospodarczej poprzez wykorzystanie potencjału instytucjonalno-kadrowego wyższych uczelni, a także znajomości rynku pracy na rzecz przygotowania potencjalnych pożyczkobiorców do ubiegania się o wsparcie i efektywnego zainwestowania środków przyznanej pożyczki.

Dysponent Funduszu Pracy będzie właściwy do umarzania w całości lub w części należności z tytułu niespłaconych pożyczek jeżeli zachodzą przesłanki określone w art. 56 lub w art. 57 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.).

BGK będzie właściwy do dochodzenia roszczeń z tytułu zawartej umowy pożyczki udzielanej z Funduszu Pracy na podstawie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego.

Dysponent Funduszu Pracy będzie umarzał pożyczki na utworzenie pierwszego stanowiska pracy dla skierowanego przez PUP bezrobotnego udzielone uprawnionym podmiotom (tj. którym przyznano wcześniej pożyczkę na podjęcie działalności gospodarczej) w ciężar realizowanego programu, po spełnieniu przez pożyczkobiorcę ustanowionych w przepisach ustawy warunków (utrzymania stanowiska pracy przez minimum rok).

Do głównych zadań pośredników finansowych będzie należało:

- rozpatrywanie wniosków oraz zawieranie umów w zakresie udzielania pożyczek, a także organizowanie i finansowanie usług szkoleniowo-doradczych na etapie przed i po udzieleniu pożyczki,
- monitorowanie realizacji umów dotyczących udzielonych pożyczek,
- naliczanie odsetek za zwłokę od nieterminowych spłat rat pożyczki,
- sporządzanie rozliczeń i sprawozdawczości do BGK i windykacja niespłaconych pożyczek.

Powierzenie BGK zadań związanych z przyznawaniem pożyczek będzie wymagało dostosowania przepisów ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o Banku Gospodarstwa Krajowego (Dz. U. Nr 65, poz. 594, z późn. zm.), poprzez rozszerzenie celów działalności BGK określonych w art. 4 tej ustawy.

4) Trójstronne umowy szkoleniowe.

Zakłada się wprowadzenie trójstronnych umów szkoleniowych, zawieranych przez

starostę z pracodawcą i instytucją szkoleniową. W umowach tych uwzględniane byłyby w szczególności umiejętności lub kompetencje zawodowe wymagane od kandydatów do pracy przez pracodawcę. Wymogi te byłyby uwzględniane w programie szkolenia finansowanego przez PUP z Funduszu Pracy. W ten sposób bezrobotni uzyskiwaliby wymagane przez pracodawcę umiejętności.

Taki sposób organizacji szkoleń powinien przełożyć się na wzrost efektywności zatrudnieniowej tej podstawowej usługi rynku pracy. Pomoc dla pracodawcy stanowi pomoc publiczną i będzie udzielana na zasadach pomocy *de minimis*.

5) Programy regionalne.

Pproponuje się zwiększenie wpływu samorządu województwa na kształtowanie regionalnej polityki rynku pracy poprzez inicjowanie programów regionalnych służących łagodzeniu skutków bezrobocia i podejmowaniu działań prewencyjnych wobec grup wymagających interwencji na rynku pracy.

Grupy, dla których inicjowane będą programy regionalne wyłaniane będą przez marszałka województwa na podstawie analiz i prognoz dotyczących regionalnego rynku pracy, w tym m.in.:

- popytu na kwalifikacje na regionalnym rynku pracy,
- mobilności siły roboczej,
- sytuacji bezrobotnych na rynkach pracy województwa, powiatów i gmin.

Program regionalny powinien obejmować co najmniej jeden z priorytetów przyjętych do realizacji w ramach regionalnego planu działań na rzecz zatrudnienia, zwanego dalej „rpdz”. Priorytety określone w rpdz muszą być zgodne z priorytetami polityki państwa w dziedzinie rynku pracy przedstawionymi w KPDZ, w związku z czym minister właściwy do spraw pracy poprzez KPDZ wskazywać będzie główne obszary interwencji, dla których inicjowane powinny być programy regionalne.

Programy regionalne inicjowane będą przez samorząd województwa i realizowane w porozumieniu z PUP wyłoniionymi przez WUP. Porozumienie określać będzie w szczególności:

- koszt programu regionalnego na jednego uczestnika (Fundusz Pracy),

- wysokość środków Funduszu Pracy przeznaczonych na realizację programu dla poszczególnych powiatów oraz wysokość innych środków (np. partnerów) dla poszczególnych powiatów,
- liczbę i strukturę uczestników programu w poszczególnych powiatach,
- zakres działań uzgodnionych z PUP, którymi objęci zostaną uczestnicy w poszczególnych powiatach oraz
- działania realizowane przez partnerów,
- wskaźniki efektywności dla programu regionalnego oraz dla poszczególnych powiatów.

PUP w oparciu o usługi lub instrumenty rynku pracy określone w ustawie zaprojektują działania, którymi objęci zostaną uczestnicy programu regionalnego.

Programy regionalne powinny być adresowane do jednorodnych pod względem cech grup. Nie wyklucza się jednocześnie możliwości inicjowania programów regionalnych dla grup różnorodnych pod względem cech, jeżeli uzasadnia to koncepcja programu regionalnego będąca odpowiedzią na zdiagnozowany na rynku pracy problem.

Program regionalny będzie obejmował działania wynikające z porozumienia zawartego między WUP i PUP. Marszałek województwa po podpisaniu porozumienia na realizację programu regionalnego między WUP i PUP występuje do ministra właściwego do spraw pracy z wnioskiem o przyznanie staroście powiatu środków Funduszu Pracy na realizację programu regionalnego w ramach limitu będącego w dyspozycji marszałka województwa.

Marszałek województwa odpowiada za monitorowanie realizacji programu regionalnego w poszczególnych powiatach.

Programy regionalne finansowane będą ze środków Funduszu Pracy przyznanych na finansowanie zadań w województwie w roku budżetowym (w wysokości maksymalnie do 5% środków Funduszu Pracy ustalonych w bieżącym roku według algorytmu dla województwa na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, w tym środków EFS), a także innych środków.

Finansowanie programu regionalnego w ramach środków przeznaczonych na realizację projektów współfinansowanych z EFS będzie możliwe, o ile uwzględnią one będą priorytety przyjęte do realizacji w ramach rpdz.

Realizacja programu regionalnego może wykraczać poza rok budżetowy.

Marszałek województwa będzie mógł zawierać porozumienia dotyczące realizacji programów regionalnych powodujące powstawanie zobowiązań przechodzących na rok

następny do wysokości 30% kwoty środków (limitów) ustalonych na realizację programów regionalnych na dany rok kalendarzowy. Zobowiązania te obciążają kwotę (limit) środków Funduszu Pracy ustaloną na rok następny w zakresie środków na realizację programów regionalnych.

PUP będą realizować programy regionalne z zachowaniem zasad zawartych w art. 109 ust. 10 ustawy, tj. mogą zawierać umowy, porozumienia i udzielać zleceń dotyczących realizacji programów rynku pracy finansowanych z Funduszu Pracy, powodujących powstawanie zobowiązań przechodzących na rok następny do wysokości 30% kwoty środków (limitów) ustalonych na dany rok kalendarzowy, do których wliczane będą kwoty środków (limity) ustalone na realizację programów regionalnych, a łącznie z zobowiązaniami wynikającymi z realizacji projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, do wysokości określonej przez ministra właściwego do spraw pracy. Zobowiązania w ramach realizacji programów regionalnych ponoszone będą w ramach kwoty (limitu) środków Funduszu Pracy ustalonych na rok następny na realizację programów regionalnych.

IV. *Wsparcie zatrudnienia młodych pracowników.*

1) Nowe instrumenty wspierające zatrudnienie młodych ludzi na rynku pracy.

Planowane jest wprowadzenie rozwiązań aktualnie testowanych poprzez projekt pilotażowy „Twoja Kariera – Twój Wybór”.

Proponuje się wprowadzenie nowych instrumentów skierowanych do osób bezrobotnych, które nie przekroczyły 30. roku życia, w celu przełamania barier utrudniających im wejście na rynek pracy.

Młodzi bezrobotni objęci zostaną intensywną, indywidualną pomocą PUP od pierwszego dnia, w którym następuje rejestracja w urzędzie. Proponuje się również wprowadzenie trzech pakietów rozwiązań w:

- a) sferze kształcenia i szkolenia zawodowego – rozszerzających dostępny obecnie katalog instrumentów wsparcia oferowanych przez urzędy pracy,
- b) sferze zatrudnienia – ułatwiających młodym bezrobotnym podjęcie zatrudnienia, bazujących na pomocy finansowej dla pracodawcy,
- c) sferze mobilności – wprowadzenie instrumentu ułatwiającego podjęcie pracy poza miejscem stałego zamieszkania.

W tych sytuacjach, gdzie wsparcie zatrudnienia młodych osób adresowane będzie do pracodawcy przyjęte zostanie, że pomoc będzie udzielana na zasadach pomocy *de minimis*.

2) Zwolnienie z obowiązku opłacania składek na Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Celem ułatwienia zatrudnienia osób młodych proponuje się zwolnienie pracodawców, którzy zatrudnią skierowanych przez urząd pracy bezrobotnych w wieku do 30. roku życia, z obowiązku odprowadzania składek na Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Proponuje się, aby zwolnienie obowiązywało przez okres pierwszych 12 miesięcy od dnia zatrudnienia bezrobotnego. Jednocześnie proponuje się, aby ten okres zatrudnienia mógł stanowić podstawę do nabycia prawa do zasiłku dla bezrobotnych. Pomoc będzie udzielana na zasadach pomocy *de minimis*.

3) Ułatwienie zdobycia stażu zawodowego poprzez refundację składek na ubezpieczenia społeczne za bezrobotnych podejmujących pierwszą pracę.

Proponuje się wprowadzenie nowego instrumentu rynku pracy polegającego na refundacji przez starostę pracodawcy, na podstawie zawartej z nim umowy, kosztów poniesionych na składki na ubezpieczenia społeczne za skierowanych do pracy bezrobotnych do 30. roku życia, którzy podejmują zatrudnienie po raz pierwszy w życiu.

Refundacja będzie obejmować okres do 6 miesięcy i jej wysokość nie może przekroczyć miesięcznie $\frac{1}{2}$ minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego na podstawie odrębnych przepisów. Przewiduje się nałożenie na pracodawcę obowiązku dalszego zatrudniania skierowanej osoby przez okres 6 miesięcy pod rygorem zwrotu refundacji. Rozwiązanie to ułatwi podejmowanie pracy przez osoby, które do tej pory nie były zatrudnione, a więc nie posiadają doświadczenia zawodowego.

Refundacja przysługująca pracodawcy stanowi pomoc publiczną i będzie udzielana na zasadach pomocy *de minimis*.

V. Wsparcie pracodawców zatrudniających bezrobotnych w wieku 50 PLUS.

W celu aktywizacji zawodowej osób starszych planuje się wprowadzenie nowej formy aktywizacji bezrobotnych w formie dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnionego bezrobotnego.

Na podstawie umowy starosta będzie mógł przyznać pracodawcy albo przedsiębiorcy dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnionego bezrobotnego, przy czym wysokość dofinansowania z Funduszu Pracy nie będzie mogła przekroczyć 30% minimalnego wynagrodzenia za pracę. Dofinansowanie będzie dotyczyło bezrobotnych, którzy jednocześnie ukończyli co najmniej 50 lat.

Dofinansowanie będzie przysługiwało przez okres:

- 12 miesięcy w przypadku zatrudnienia bezrobotnych, którzy ukończyli 50 lat, a nie ukończyli 60 lat,
- 24 miesięcy w przypadku bezrobotnych, którzy ukończyli 60 lat.

Pracodawca w umowie będzie musiał zagwarantować zatrudnienie bezrobotnego po zakończeniu refundacji przez okres równy co najmniej połowie okresu refundacji, czyli odpowiednio 6 i 12 miesięcy. W przypadku nie wywiązania się z tego warunku pracodawca będzie zobowiązany do zwrotu całości udzielonej pomocy z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia zawarcia umowy, jednakże w przypadku utrzymania zatrudnienia co najmniej przez 3 (odpowiednio 6) miesięcy – zwrot obejmował będzie 50% udzielonej pomocy z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia zawarcia umowy. W przypadku rezygnacji z pracy przez samego pracownika objętego dofinansowaniem przed upływem wymaganego okresu utrzymania stanowiska pracy, starosta będzie miał prawo skierować na zwolnione miejsce pracy innego bezrobotnego (w przypadku braku odpowiedniej osoby bezrobotnej pracodawca nie będzie zwracał dofinansowania).

Pomoc dla pracodawcy stanowi pomoc publiczną i będzie udzielana na zasadach pomocy *de minimis*.

VI. *Utworzenie Krajowego Funduszu Szkoleniowego.*

Z uwagi na konieczność realizacji celów strategii Europa 2020, budowania konkurencyjnej gospodarki opartej na wiedzy oraz zapobiegania wykluczeniu społecznemu osób o niskich lub niedostosowanych kompetencjach do potrzeb rynku pracy, proponuje się zastąpić aktualne rozwiązania prawne (art. 67-69 ustawy) nowymi rozwiązaniami, wspierającymi inwestowanie w kapitał ludzki. Z dotychczasowych rozwiązań, które przewidywały refundację ze środków Funduszu Pracy części kosztów szkoleń pracowników, pracodawcom którzy utworzyli zakładowy fundusz szkoleniowy, korzystała znikoma liczba firm.

Proponuje się przeznaczenie części środków Funduszu Pracy na finansowanie kształcenia i szkolenia pracowników, poprzez Krajowy Fundusz Szkoleniowy, zwany dalej „KFS”. Źródłem finansowania zadań związanych z KFS będzie pula środków określona w Planie FP na dany rok. PUP realizujące zadania związane z KFS w danym roku kalendarzowym będą miały możliwość zaciągania zobowiązań przechodzących na kolejny rok do 30% kwoty środków ustalonych na ten cel na dany rok kalendarzowy. Zobowiązania te będą realizowane w ramach, przeznaczonych na ten cel, środków kolejnego roku. Środki Funduszu Pracy wydzielone w Planie FP na finansowanie szkoleń i kształcenie pracowników pod nazwą „KFS”, nie będą mogły być wydatkowane na inne cele.

W pierwszym etapie KFS będzie ułatwiał starszym pracownikom (w wieku 45 lat i więcej) dostosowanie kompetencji do zmian społeczno-gospodarczych, a w dalszym etapie – zapewni wsparcie innym grupom osób dorosłych.

Stałym źródłem zasilania KFS (stała pozycja w Planie FP) będą środki Funduszu Pracy w wysokości ustalonego procentu planowanych wpływów ze składek na Fundusz Pracy za rok poprzedni. W początkowym okresie (2014 r.) KFS zasilony byłby kwotą ok. 100 mln zł. Docelowo planuje się na KFS przeznaczać ok. 2% wpływów ze składek na Fundusz Pracy, tj. kwotę ok. 200 mln zł²⁾.

Środki KFS będą przeznaczane na dofinansowanie – na wniosek pracodawcy złożony do PUP – kosztów projektu szkoleniowego, w tym kosztów:

- a) określania potrzeb szkoleniowych u pracodawcy,
- b) kształcenia i szkolenia pracowników, realizowanego z inicjatywy pracodawcy albo za jego zgodą,
- c) egzaminów umożliwiających uzyskanie świadectw, dyplomów, zaświadczeń i innych dokumentów potwierdzających kompetencje, nabyte przez uczestnika projektu szkoleniowego,
- d) badań lekarskich i psychologicznych wymaganych dla podjęcia kształcenia i/lub pracy w danym zawodzie,
- e) ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków uczestników projektu szkoleniowego.

Ponadto środki KFS będą przeznaczane dla MPiPS, WUP i PUP na:

²⁾ W ustawie budżetowej na 2013 r. przychody Funduszu Pracy zostały określone na kwotę 10 052 517 tys. zł; 2% tej kwoty to 201 050 tys. zł. Kwota ta pozwoliłaby obecnie objąć wsparciem średnio przez każdy z 340 PUP 530 osób, przy założeniu, że koszt kontraktowanego przez PUP szkolenia przeciętnie na osobę to 1371 zł (średnia za 2012 r.), a wkład pracodawcy wynosi 20% kosztów szkolenia.

- a) promocję KFS,
- b) określanie zapotrzebowania na kompetencje i kwalifikacje na rynku pracy,
- c) konsultacje i poradnictwo dla pracodawców w zakresie korzystania z KFS,
- d) badanie efektywności wsparcia udzielonego ze środków KFS.

Dysponentem środków ujętych w Planie FP z przeznaczeniem na KFS będzie minister właściwy do spraw pracy, podobnie jak pozostałych środków przeznaczonych na inne zadania, ujętych w Planie FP. Minister w porozumieniu z Radą Rynku Pracy (patrz rozdział I pkt 7) będzie ustalał priorytetowe kierunki wydatkowania środków i plany wydatków (na podstawie planów wojewódzkich) oraz ustalał limity środków Funduszu dla województw poprzez zastosowanie algorytmu, z możliwością wprowadzenia zmiennych wynikających z priorytetów zdefiniowanych przez ministra właściwego do spraw pracy, w porozumieniu z Radą Rynku Pracy. Proponuje się, aby algorytmem było przekazywane 80% środków KFS. Pozostałe 20% będzie stanowiło rezerwę KFS, o przeznaczeniu której decydować będzie Rada Rynku Pracy ustalając dodatkowe priorytety na każdy rok, np. wsparcie konkretnych branż, regionów, grup osób, itp. Minister właściwy do spraw pracy będzie przygotował ogólne zasady i procedury korzystania ze środków KFS, w tym wzory wniosków i zasady ich oceny, wzory sprawozdań. Będzie również przyjmował rozliczenia od poszczególnych województw, sporządzał sprawozdania i analizy. Ponadto, będzie prowadził kampanię promocyjną KFS na poziomie ogólnopolskim. Wymagać to będzie nałożenia nowych zadań na ministra właściwego do spraw pracy oraz wzmocnienia obsady o minimum 3 osoby.

Koszty zatrudnienia pracowników na stanowiskach do spraw obsługi KFS w urzędzie ministra właściwego do spraw pracy, w szczególności koszty utworzenia stanowisk pracy oraz koszty wynagrodzeń wraz z pochodnymi i koszty rzeczowe związane z ich funkcjonowaniem i obsługą KFS ponoszone będą z budżetu ministra właściwego do spraw pracy i będą ujęte w ramach corocznie planowanych wydatków na wynagrodzenia.

WUP będą odpowiedzialne za promocję KFS na terenie województw, tworzenie wojewódzkich planów wydatków na podstawie danych z PUP i własnych badań, wnioskowanie do MPiPS o środki KFS, ustalenie limitów dla samorządów powiatowych, analizy efektywności wsparcia w regionie oraz sprawozdawczość³⁾.

³⁾ W początkowym okresie, w 2014 r. przy przeznaczeniu na KFS 100 mln zł WUP przeciętnie będzie przekazywał ok. 6,25 mln zł na PUP, a każdy PUP będzie dysponował kwotą ok. 295 tys. zł na finansowanie wniosków pracodawców. Docelowo – przy przeznaczeniu 200 mln zł na KFS WUP będzie przekazywał rocznie ok. 12,5 mln zł na szczebel PUP, zaś PUP będzie dysponował kwotą 590 tys. zł na wsparcie pracodawców.

Na poziomie powiatów będzie realizowana lokalna promocja KFS, świadczone usługi doradczo-konsultacyjne dla pracodawców, opracowywane powiatowe plany wydatków na podstawie zapotrzebowania (wniosków) pracodawców, rozpatrywane wnioski pracodawców o dofinansowanie projektów szkoleniowych, zawierane umowy z pracodawcami, obsługa finansowo-księgową umów oraz kontrola realizacji umów. Prowadzona też będzie ocena efektywności udzielonego wsparcia i sprawozdawczość.

Przewiduje się uregulowanie form wsparcia i określenie warunków uzyskania wsparcia przez pracodawców. Zakłada się, że wkład własny pracodawców wyniesie 20% kosztów wydatkowanych na podnoszenie kwalifikacji pracowników, z wyjątkiem mikro-przedsiębiorstw, które zwolnione będą z wkładu własnego. Wsparcie udzielane przedsiębiorcom finansowane ze środków KFS stanowić będzie pomoc publiczną i będzie udzielane na zasadach pomocy *de minimis*.

Jednocześnie likwidacja zakładowego funduszu szkoleniowego wymagać będzie dostosowania innych aktów prawnych. Przewiduje się zatem uchylenie przepisów wiążących zakładowy fundusz szkoleniowy z ulgą podatkową w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych i ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych.

VII. Pozostałe zmiany w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, które w większości są skutkiem potrzeb, które na bieżąco pojawiały się od czasu ostatniej nowelizacji:

1) zmiany w definicjach ustawowych:

a) w definicji **bezrobotnego, poprzez:**

- dostosowanie do przepisów ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. Nr 217, poz. 1427, z późn. zm.) i ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 993, z późn. zm.) znoszącej instytucję zameldowania na pobyt stały lub czasowy (art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy) wraz z konsekwencjami, tj. zmianą w art. 73 ust. 2a ustawy. Jednocześnie, z uwagi na brzmienie art. 78 ustawy o ewidencji ludności, zmiany w definicji bezrobotnego (wraz z konsekwencjami) wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.,

- określenie wysokości renty z tytułu niezdolności do **pracy** oraz emerytury, przyznanych przez zagraniczne organy emerytalno-rentowe, umożliwiającej jeszcze nabycie/posiadanie statusu bezrobotnego (w art. 2 ustawy w ust. 1 w pkt 2 dodaje się lit. ca). Wysokości renty oraz emerytury zostanie określona na poziomie najniższej renty/emerytury krajowej,
- b) w definicji **bezrobotnego bez kwalifikacji zawodowych**, poprzez zmianę katalogu dokumentów poświadczających zdobycie kwalifikacji zawodowych (art. 2 ust. 1 pkt 6 ustawy),
- c) w definicji **nielegalnego zatrudnienia lub nielegalnej innej pracy zarobkowej**, poprzez wykreślenie lit. e w art. 2 ust. 1 pkt 13,
- d) w definicji **nielegalnego wykonywania pracy przez cudzoziemca**, poprzez wykreślenie „lub bez zawarcia wymaganych umów o pracę albo umów cywilnoprawnych”,
- e) wprowadzenie definicji **powierzenia cudzoziemcowi nielegalnego wykonywania pracy**, która będzie uwzględniała okoliczności, za które odpowiada podmiot powierzający wykonywanie pracy (takie jak niezawarcie z cudzoziemcem umowy w wymaganej formie, okoliczności wymienione dotychczas w art. 2 ust. 1 pkt 13 lit. e),
- f) w definicji **praktycznej nauki zawodu dorosłych**, poprzez objęcie definicją osób, które zdały egzamin eksternistyczny z zakresu wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla zasadniczej szkoły zawodowej,
- g) w definicji **przyuczenia do pracy dorosłych**, poprzez wprowadzenie możliwości uzyskania przez absolwentów tej formy pełnych kwalifikacji zawodowych, potwierdzonych dyplomem lub świadectwem czeladniczym, w sytuacji gdy osoby te spełniają warunki określone w przepisach o systemie oświaty;

2) zmiany w kompetencjach ministra właściwego do spraw pracy, poprzez:

- a) rozszerzenie zadań dotyczących koordynacji publicznych służb zatrudnienia przez wprowadzenie zadania polegającego na prowadzeniu analizy i upowszechnianiu wybranych wskaźników działań urzędów pracy przyjętych jako kluczowe w określaniu sytuacji na rynku pracy (art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy),
- b) rozszerzenie zakresu tworzonych **rejestrów** centralnych także o dane dotyczące **wykonywania pracy przez cudzoziemców** (art. 4 ust. 4 ustawy),

- c) doprecyzowanie, że dla zapewnienia publicznym służbom zatrudnienia na poziomie województwa lub powiatu dostępu do danych niezbędnych do prawidłowej realizacji zadań tych służb określonych w ustawie i ułatwienia udzielania pomocy przez te służby, w rejestrach centralnych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw pracy zawarte będą dane, których zakres został określony w przepisach ustawy oraz w aktach wykonawczych wydanych na jej podstawie, przetwarzane przez publiczne służby zatrudnienia na zasadach określonych w przepisach o ochronie danych osobowych, przy czym sposób postępowania z rejestrami i zawartymi w nich danymi będzie wynikał z przepisów o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (art. 4 ustawy);
- 3) upoważnienie publicznych służb zatrudnienia do udostępniania Państwowej Inspekcji Pracy danych o osobach zarejestrowanych w zakresie niezbędnym do realizacji zadań dotyczących kontroli legalności zatrudnienia (w art. 4 ustawy dodaje się ust. 5a). Organy Państwowej Inspekcji Pracy w trakcie kontroli muszą posiadać informację, czy kontrolowana osoba wykonująca pracę u pracodawcy pozostaje, czy też nie, w rejestrze osób bezrobotnych;
- 4) **zmiany w kompetencjach samorządu województwa**, poprzez:
- a) wprowadzenie corocznej, w terminie do 30 kwietnia, **aktualizacji wykazu zawodów, z uwzględnieniem zawodów z klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego**, w których może być dokonywana refundacja z Funduszu Pracy za młodocianych pracowników, w celu finansowania nauki w zawodach przystających do zapotrzebowania na kwalifikacje i umiejętności na rynku pracy (art. 8 ust. 1 pkt 15 ustawy),
- b) dookreślenie kompetencji marszałka województwa w zakresie wydawania decyzji administracyjnych dotyczących nabycia prawa do zasiłku dla bezrobotnych z uwzględnieniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (art. 8 ust. 1 pkt 8 oraz dodaje się art. 8a i 8b);
- 5) **zmiany w kompetencjach samorządu powiatu**, poprzez umożliwienie PUP przekazywanie publicznym służbom zatrudnienia lub podmiotom prowadzącym na zlecenie publicznych służb zatrudnienia badania lub analizy rynku pracy niezbędnych do tego celu danych zarejestrowanych bezrobotnych i poszukujących pracy oraz dodanie

zadań w zakresie podejmowania pracy przez cudzoziemców (w art. 9 ustawy w ust. 1 dodaje się pkt 17a oraz dodaje się ust. 2e);

6) zmiany w zakresie wskazania, jakiego rodzaju pomoc publiczną stanowi refundacja kosztów poniesionych przez pracodawców na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników – nie będzie to już pomoc na szkolenia, lecz pomoc *de minimis*;

7) **uproszczenie zasad prowadzenia agencji zatrudnienia** poprzez:

a) **zwiększenie liczby sposobów autoryzacji** wniosków przekazywanych przez agencje zatrudnienia marszałkowi województwa w formie elektronicznej; proponuje się – oprócz bezpiecznego podpisu elektronicznego – wprowadzenie możliwości składania wniosków w formie elektronicznej opatrzonej podpisem potwierdzonym profilem zaufanym elektronicznej platformy usług administracji publicznej:

- wniosku o wpis do rejestru agencji zatrudnienia (art. 18f ust. 1 ustawy) wraz z oświadczeniem oraz dowodem dokonania opłaty, o których mowa w art. 18e ust. 2 ustawy,
- wniosku o wykreślenie podmiotu z rejestru agencji zatrudnienia oraz zaświadczenia i oświadczenia, o których mowa w art. 18h ustawy oraz informacji, o których mowa w art. 19e ustawy (zmianie danych, zaprzestaniu działalności, zawieszeniu i wznowieniu działalności gospodarczej) i rocznej informacji o działalności agencji (art. 19f ustawy) – (art. 18f ust. 2 ustawy),

b) **zmniejszenie ilości danych w sprawozdawczości agencji zatrudnienia, w szczególności w zakresie pracy tymczasowej;**

8) w celu **zwiększenia zakresu ochrony osób będących klientami agencji zatrudnienia** proponuje się:

- a) rozszerzenie zakazu dyskryminacji oraz zakazu pobierania opłat z tytułu pośrednictwa pracy na wszystkie legalnie działające podmioty, o których mowa w art. 18c ustawy, nie będące agencjami zatrudnienia, świadczące usługi z zakresu agencji zatrudnienia wraz z wprowadzeniem sankcji w przypadku naruszenia tych zakazów (art. 19c i art. 19d oraz art. 121 ust. 2 i 3 ustawy),
- b) wprowadzenie **obowiązku przedstawienia przez agencję zatrudnienia** oraz podmiot, o którym mowa w art. 18c ustawy **osobie kierowanej do pracy**

za granicę do pracodawcy zagranicznego, przed skierowaniem, informacji na piśmie o kosztach, opłatach i innych należnościach, w szczególności potrącanych z wynagrodzenia pracownika, obejmujących m.in. koszty zakwaterowania i dojazdu do pracy, które osoba będzie ponosiła, bezpośrednio lub pośrednio, przed podjęciem oraz w trakcie wykonywania pracy – związanych z kierowaniem do pracy oraz podjęciem i wykonywaniem pracy za granicą. Obowiązek ten będzie dotyczył również przypadku skierowania do odbywania za granicą u podmiotu zagranicznego stażu zawodowego lub praktyki.

Proponuje się również sankcję w postaci grzywny nie niższej niż 3 000 zł w przypadku nierealizowania tego obowiązku (w ustawie dodaje się art. 19ca oraz art. 121c, w art. 19d ustawy dodaje się ust. 2),

- c) nałożenie na agencję zatrudnienia obowiązku niezwłocznego zwrotu osobie, której świadczy usługi z zakresu agencji zatrudnienia, na jej wniosek, złożonych przez nią oryginałów dokumentów, w szczególności dokumentów potwierdzających posiadane wykształcenie, kwalifikacje oraz doświadczenie zawodowe (w ustawie dodaje się art. 19ga),
 - d) zobowiązanie agencji zatrudnienia do prowadzenia wykazu podmiotów, do których kierowane są osoby korzystające z usług agencji oraz wykazu osób kierowanych do pracy za granicę;
- 9) zmiany będące wynikiem konieczności dostosowania wniosku o wpis do rejestru agencji zatrudnienia do zmian związanych z utworzenia Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG) oraz do ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 47, poz. 278, z późn. zm.), w zakresie informacji o adresie poczty elektronicznej;
- 10) zmiana art. 18m pkt 2 polegająca na dostosowaniu jego brzmienia do określenia, jakim posługuje się ustawa z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. z 2012, poz. 1112, z późn. zm.), tj. zastąpienie słowa „upadłości” słowami „ogłoszenie upadłości”;
- 11) zmiany dotyczące rejestru instytucji szkoleniowych:
- a) doprecyzowanie, że wniosek o wpis do rejestru instytucji szkoleniowych zawiera również informacje dotyczące przygotowania zawodowego dorosłych (art. 20 ust. 3

- ustawy),
- b) wprowadzenie możliwości zawiadomienia instytucji szkoleniowej przez WUP również w formie elektronicznej o dokonany wpis do rejestru instytucji szkoleniowych (art. 20 ust. 4 ustawy);
- 12) wprowadzenie zasady, iż oświadczenia składane przez bezrobotnego i poszukującego pracy albo inną osobę uprawnioną do świadczeń określonych w ustawie, związane z nabyciem i posiadaniem statusu lub prawa do tych świadczeń, składane są pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań (w art. 33 ustawy dodaje się ust. 2a);
- 13) wprowadzenie zasady, że osoba zarejestrowana w PUP jako bezrobotny, nie może być **w tym samym urzędzie** zarejestrowana jako poszukujący pracy;
- 14) wprowadzenie **przerwania z własnej winy indywidualnego planu działania** jako podstawy pozbawienia statusu bezrobotnego (art. 33 ust. 4 pkt 7 ustawy);
- 15) proponuje się rezygnację z sankcji pozbawienia statusu poszukującego pracy na okres 120 dni, w sytuacji złożenia przez samego zainteresowanego wniosku o rezygnacji z pomocy określonej w ustawie. Jednocześnie konieczne będzie sprecyzowanie, iż wniosku o rezygnację z pomocy określonej w ustawie nie będzie można złożyć po wydaniu skierowania na formy aktywizacyjne oraz po wyznaczeniu terminu stawiennictwa w PUP ustalonym wspólnie z poszukującym pracy (art. 33 ust. 4a i 4b ustawy);
- 16) w art. 33 dodane zostanie, iż w przypadku bezrobotnych pobierających na terytorium RP transferowany zasiłek z innego państwa członkowskiego UE, EOG lub Szwajcarii na mocy art. 64 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 883/2004, którzy po jego zakończeniu powrócą do państwa właściwego, a następnie ponownie przyjadą do Polski w celu pobierania transferowanego zasiłku dla bezrobotnych, art. 33 ust. 4b i 4c nie mają zastosowania. W tym zatem przypadku karencja w możliwości ponownej rejestracji jako poszukujący pracy nie będzie miała zastosowania.
- Jednocześnie wprowadzona zostanie możliwość pozbawienia statusu takiego poszukującego pracy z dniem zdarzenia (z datą wyjazdu za granicę, datą podjęcia zatrudnienia), w przypadku zgłoszenia przez niego np. powrotu do państwa, z którego

przyjechał w celu kontynuowania pobierania zasiłku, podjęcia zatrudnienia/innej pracy zarobkowej/rozpoczęcie prowadzenia własnej działalności gospodarczej, a nie z dniem następnym po dniu złożenia wniosku o rezygnację z pomocy określonej w ustawie świadczonej przez PUP;

- 17) wprowadzenie podstawy prawnej do sumowania „negatywnych” zachowań bezrobotnego (odmów podjęcia pracy i przerwania szkolenia, stażu, nie podjęcia szkolenia, stażu) dla określenia okresu, na jaki następuje pozbawienie statusu bezrobotnego (w art. 33 ustawy dodaje się ust. 4g);
- 18) w celu usprawnienia wymiany informacji o osobach bezrobotnych pomiędzy PUP oraz innymi podmiotami publicznymi oraz podmiotami realizującymi zadania publiczne na podstawie odrębnych przepisów albo na skutek powierzenia lub zlecenia przez podmiot publiczny ich realizacji, w szczególności jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej oraz jednostkami obsługującymi świadczenia rodzinne, proponuje się wprowadzenie obowiązku udostępniania tych informacji za pomocą systemów teleinformatycznych, które umożliwią bezpieczny dostęp do informacji niezbędnych do realizacji zadań ustawowych, co przyspieszy proces podejmowania decyzji administracyjnych (art. 33 ust. 7-8 ustawy);
- 19) zapewnienie publicznym służbom zatrudnienia możliwości wzajemnej wymiany danych zgromadzonych na podstawie ustawy. W związku z tym konieczne jest wprowadzenie podstawy prawnej do takiego przetwarzania danych (w art. 33 ustawy dodaje się ust. 8a);
- 20) wprowadzenie rygoru natychmiastowej wykonalności w odniesieniu do decyzji o utracie statusu bezrobotnego oraz decyzji o utracie prawa do zasiłku;
- 21) proponuje się dostosowanie przepisów ustawy do nowych regulacji dotyczących pożyczki udzielanej z Funduszu Pracy oraz wprowadzenie nowego przepisu, że dochodzenie roszczeń z tytułu zawartej umowy pożyczki udzielanej przez BGK ze środków Funduszu Pracy następuje na podstawie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego, a organem właściwym jest BGK (art. 46 ustawy);

- 22) proponuje się doprecyzowanie, że dodatek aktywizacyjny nie przysługuje w sytuacji, gdy osoba uprawniona do jego otrzymywania przebywa na urlopie bezpłatnym (w art. 48 ustawy dodaje się ust. 5);
- 23) proponuje się **zmianę w sposobie naliczania stypendium dla uczestnika przygotowania zawodowego dorosłych polegającą** na wprowadzeniu zasad analogicznych jak w przypadku staży dla bezrobotnych (stypendium będzie obniżane proporcjonalnie do czasu uczestnictwa w przypadku nieobecności uczestnika lub krótszego niż miesiąc programu aktywizacji); rozwiązanie to zastąpi **obowiązek obniżenia stypendium, gdy program trwa krócej niż 150 godzin miesięcznie;**
- 24) proponuje się skrócenie z 6 miesięcy do 4 miesięcy okresu, w którym PUP powinien przedstawić bezrobotnym do 25. roku życia propozycję aktywizacji. Zmiana podyktowana jest pogarszającą się sytuacją osób młodych na rynku pracy i koniecznością zapewnienia tej grupie bezrobotnych szybkiej pomocy. Propozycja ta zbieżna jest z nową rekomendacją Rady Unii Europejskiej w zakresie tzw. gwarancji dla młodych (Council Recommendation on Establishing a Youth Guarantee) – (art. 50 ustawy);
- 25) proponuje się zmianę zasad udzielania pomocy publicznej przy pracach interwencyjnych, robotach publicznych i jednorazowej refundacji składek na ubezpieczenia społeczne. Aktualnie pomoc w tym zakresie odbywa się zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 800/2008 z dnia 6 sierpnia 2008 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 87 i 88 Traktatu (Dz. Urz. UE L 214 z 09.08.2008, str. 3). Zasady wynikające z powołanego rozporządzenia Komisji (WE), szczególnie w zakresie:
- kategorii wskazanych w rozporządzeniu Komisji (WE), do których muszą należeć bezrobotni kierowani do pracodawcy oraz
 - warunku nie zmniejszania zatrudnienia w grupie osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy w rozumieniu rozporządzenia unijnego w okresie 12 miesięcy przed udzieleniem pomocy powoduje, iż zainteresowanie tymi instrumentami rynku pracy jest ograniczone. Pracodawcom trudno bowiem spełnić wszystkie warunki, aby uzyskać pomoc, a jednocześnie urzędy pracy nie zawsze dysponują takimi bezrobotnymi, którzy wypełniają warunki wskazane w rozporządzeniu Komisji (WE), aby skierować ich do pracodawcy.

Zasadnym jest zatem przyjęcie zasad pomocy *de minimis*, które nie wprowadzają tak rygorystycznych wymogów dla pracodawcy, aby uzyskać pomoc i są jednocześnie znacznie łatwiejsze do zastosowania. Takie działanie uzasadnione jest także faktem, że przy nowych instrumentach pomocy proponowanych w projekcie założeń przyjmuje się, iż pomoc będzie udzielana na zasadach pomocy *de minimis*, a ponadto wprowadza się zasadę większej elastyczności urzędów pracy przy stosowaniu instrumentów rynku pracy (zmiana roli art. 49 ustawy);

26) proponuje się doprecyzowanie sposobu obliczania czterech kwartałów, za które osobie podlegającej ubezpieczeniu społecznemu rolników przysługuje pokrycie ze środków Funduszu Pracy składek na to ubezpieczenie (art. 62 ustawy);

27) proponuje się zmiany dotyczące programów specjalnych, które mają charakter porządkujący i polegają na:

a) **ustaleniu podstawy wyliczania dostępnego dla starosty limitu środków, angażowanych przez PUP w danym roku budżetowym na finansowanie programów specjalnych** – poprzez odesłanie do wysokości środków przyznanych w poprzednim roku ustalonych według algorytmu dla powiatu na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej z wyłączeniem rezerwy (art. 66a ust. 4 ustawy),

b) określeniu, że możliwość ubiegania się o dodatkowe środki rezerwy ministra właściwego do spraw pracy zachodzi w przypadku, gdy budżet programu specjalnego przekracza 10% limit środków Funduszu Pracy, którego podstawę naliczenia określono w lit. a (art. 66a ust. 7 ustawy);

28) proponuje się zmianę polegającą na tym, że **w przypadku zwolnień monitorowanych pracodawca obowiązany jest uzgodnić z PUP zakres i formy pomocy dla swoich pracowników, z uwzględnieniem pracowników będących osobami niepełnosprawnymi**, co umożliwi pozyskiwanie danych statystycznych dotyczących zwolnień osób niepełnosprawnych z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Dane te są niezbędne do monitorowania sytuacji osób niepełnosprawnych;

29) w zakresie **prawa do zasiłku** proponuje się:

- a) rezygnację z konieczności oczekiwania na nabycie prawa do zasiłku przez okres 7 dni od dnia rejestracji i wprowadzeniu zasady, iż **zasiłek dla bezrobotnych przysługuje od dnia rejestracji w urzędzie pracy** (art. 71 ust. 1 ustawy),
- b) doprecyzowanie, że 365 dni okresu, który uprawnia do nabycia prawa do zasiłku, musi przypadać w okresie 18 miesięcy **bezpośrednio poprzedzających dzień zarejestrowania** w PUP (art. 71 ust. 1 pkt 2 ustawy),
- c) wskazanie, że **okres prowadzenia pozarolniczej działalności przez osoby w wieku powyżej 55 lat – kobiety i 60 lat – mężczyźni, za który to okres osoby te nie miały obowiązku odprowadzać składek na Fundusz Pracy, będzie zaliczany do okresu uprawniającego do nabycia prawa do zasiłku** (art. 71 ust. 1 pkt 2 lit. d ustawy),
- d) wskazanie, w związku ze zmianą Kodeksu karnego wykonawczego, że **osoby wykonujące pracę w okresie tymczasowego aresztowania lub odbywania kary pozbawienia wolności**, aby mogły mieć ten okres zaliczony do okresu uprawniającego do nabycia prawa do zasiłku, **muszą otrzymywać wynagrodzenie w wysokości co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę** (art. 71 ust. 1 pkt 2 lit. e ustawy). Konsekwencją tej zmiany jest zmiana w art. 104 ust. 1 ustawy,
- e) usunięcie zbędnego powtórzenia w przepisie dotyczącym zaliczenia do okresu uprawniającego do nabycia prawa do zasiłku okresu pracy osoby, która przybyła do Polski jako repatriant (art. 71 ust. 1 pkt 2 lit. h ustawy),
- f) dodanie do **okresu uprawniającego do zasiłku:**
- okresu **świadczenia usług na podstawie umowy uaktywniającej**, o której mowa w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. Nr 45, poz. 235) – (w art. 71 ustawy w ust. 1 dodaje się pkt 6),
 - okresu **pobierania renty rodzinnej** w sytuacji, gdy osoba uprawniona do renty z tytułu niezdolności do pracy i jednocześnie spełniając warunki do uzyskania renty rodzinnej, dokona wyboru renty rodzinnej (np. gdy jest wyższa). W takiej sytuacji przestaje ona pobierać rentę z tytułu niezdolności do pracy, a pobiera rentę rodzinną. Należy zatem ustalić, iż do 365 dni warunkujących uzyskanie prawa do zasiłku zalicza się rentę rodzinną w okolicznościach jak wyżej (zmiana art. 71 ust. 2 pkt 3 lub dodanie nowego pkt 3a),
- g) wprowadzenie zmiany polegającej na **zastąpieniu okresu 6 i 12 miesięcy przysługiwania zasiłku dla bezrobotnych odpowiednio okresem 180 dni i 365 dni** (art. 73 ust. 1 ustawy),

- h) dodanie **możliwości nabywania prawa do dłuższego zasiłku (12 miesięcy) przez osoby samotnie wychowujące dzieci** w celu zapewnienia równego traktowania osób samotnie wychowujących dzieci i osób wychowujących dzieci w rodzinie (w art. 73 ustawy w ust. 1 w pkt 2 dodaje się lit. d),
 - i) dodanie **możliwości nabywania prawa do zasiłku uzupełniającego przez osoby, które w trakcie pobierania zasiłku dla bezrobotnych utraciły status na okres krótszy niż 365 dni z powodu pobierania zasiłku macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego** (art. 73 ust. 5 ustawy);
- 30) proponuje się, by okres odbywania odpłatnej praktyki absolwenckiej, z tytułu której otrzymywane jest świadczenie pieniężne w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, skutkowało skróceniem okresu pobierania zasiłku (w art. 75 ustawy w ust. 2 dodaje się pkt 5);
- 31) proponuje się **zaliczenie kosztów szkolenia i kosztów przygotowania zawodowego dorosłych do nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych także w sytuacji, gdy skierowanie na te formy aktywizacji zawodowej nastąpiło wskutek nieprawdziwych oświadczeń lub dokumentów lub świadomego wprowadzenia w błąd urzędu pracy** (art. 76 ust. 2 pkt 4 i 4a ustawy);
- 32) proponuje się wprowadzenie przepisu przewidującego wygaśnięcie z mocy prawa decyzji dotyczących statusu bezrobotnego, poszukującego pracy oraz zasiłku i innych świadczeń z tytułu bezrobocia, w przypadku śmierci bezrobotnego lub poszukującego pracy (w ustawie dodaje się art. 76a);
- 33) proponuje się wprowadzenie przepisu normującego problematykę odraczania terminu spłaty, rozkładania na raty oraz umarzania należności z tytułu spłaty pożyczek udzielonych przez BGK ze środków Funduszu Pracy. Proponuje się, aby ww. odraczanie terminu spłaty, rozkładanie na raty oraz umarzanie należności z tytułu spłaty pożyczek dokonywane było na zasadach pomocy *de minimis*;
- 34) proponuje się doprecyzowanie sposobu naliczania odsetek od należności z tytułu podlegających zwrotowi refundacji oraz środków jednorazowo przyznanych na podjęcie działalności gospodarczej, których termin zapłaty został odroczone lub które zostały

rozłożone na raty. Proponuje się, aby od ww. należności, której termin zapłaty odroczone lub którą rozłożono na raty nie naliczać odsetek za okres od wydania decyzji (o odroczeniu terminu zapłaty lub rozłożeniu na raty) do dnia upływu terminu zapłaty. Jeżeli jednak w terminie określonym w decyzji nie zostanie dokonana zapłata odroczonej należności lub należności rozłożonej na raty, wówczas powyższa zasada (zgodnie z którą nie będą naliczane odsetki za okres od wydania decyzji do dnia upływu terminu zapłaty określonego w decyzji) nie będzie miała zastosowania (art. 76 ust. 9 ustawy);

- 35) proponuje się zmiany dotyczące wliczania okresów pobierania zasiłku oraz stypendium do okresu pracy wymaganej do nabycia lub zachowania uprawnień pracowniczych oraz okresów składkowych (art. 79 ustawy);
- 36) zmiany w art. 104a i art. 104b ustawy polegające na określeniu, że zwolnienie z obowiązku odprowadzania składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych stanowi pomoc publiczną udzielaną na zasadach pomocy *de minimis*;
- 37) proponuje się umożliwienie dochodzenia nieopłaconych składek na Fundusz Pracy również w drodze egzekucji sądowej (art. 107 ust. 4 ustawy);
- 38) proponuje się zmianę w celu umożliwienia finansowania obligatoryjnych świadczeń, o których mowa w art. 62 ust. 1 pkt 1 ustawy do wysokości faktycznych potrzeb oraz świadczeń fakultatywnych, o których mowa w art. 62 ust. 1 pkt 2 w ramach kwot środków Funduszu Pracy przyznawanych na finansowanie, przez samorzady powiatowe, programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej (art. 108 ust. 1 pkt 22 i dodaje się pkt 22a);
- 39) proponuje się usunięcie z katalogu wydatków Funduszu Pracy finansowania kosztów szkoleń, studiów podyplomowych, stypendiów i składek na ubezpieczenia społeczne oraz świadczeń, o których mowa w ustawie z dnia 1 lipca 2009 r. o łagodzeniu skutków kryzysu ekonomicznego dla pracowników przedsiębiorców (Dz. U. Nr 125, poz. 1035, z późn. zm.), które zgodnie z ww. ustawą były realizowane ze środków Funduszu Pracy do dnia 31 grudnia 2011 r. (w art. 108 ustawy w ust. 1 uchyla się pkt 56);

- 40) proponuje się zmiany polegające na wskazaniu, że środki trwałe i wyposażenie zakupione przez urząd pracy dla uczestnika programu specjalnego w ramach specyficznych elementów wspierających, o których mowa w art. 66a ust. 6 ustawy, po zakończeniu programu mogą stać się własnością uczestnika programu (art. 109 ust. 12 ustawy);
- 41) proponuje się wskazanie, że wszystkim podmiotom i osobom, o których mowa w art. 46 ustawy przysługuje prawo własności zakupionych z Funduszu Pracy środków trwałych i wyposażenia (art. 109 ust. 12 pkt 2 ustawy);
- 42) proponuje się zmianę dotyczącą **kosztów szkoleń dla kadr publicznych służb zatrudnienia** i ochotniczych hufców pracy polegającą na możliwości finansowania kosztów szkoleń – w powiązaniu z obecnymi lub planowanymi potrzebami stanowiska pracy uczestnika szkoleń wraz z wprowadzeniem rocznego ograniczenia wysokości środków Funduszu Pracy na szkolenie jednej osoby do 150% przeciętnego wynagrodzenia (art. 109a ust. 2 ustawy). Jednocześnie planuje się rozszerzenie możliwości finansowania studiów **dla kadr publicznych służb zatrudnienia** i ochotniczych hufców pracy na analogicznych zasadach, jak ma to miejsce w odniesieniu do szkoleń. W sytuacji, gdy szkolenie kadry ochotniczych hufców pracy stanowiłoby pomoc publiczną – będzie to pomoc udzielaną na zasadach pomocy *de minimis*;
- 43) proponuje się rozszerzenie kompetencji ministra właściwego do spraw pracy określonych w art. 118a ustawy, o uprawnienie do zlecenia przeprowadzenia operacyjnego audytu zewnętrznego w PUP. Audyt ten będzie przeprowadzany w urzędach pracy uzyskujących niezadowalające efekty w zakresie wydatkowania środków Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu.
- Audyt będzie zlecany podmiotowi niezależnemu od jednostki audytowanej, posiadającemu niezbędne kwalifikacje i doświadczenie lub dysponującemu osobami uprawnionymi do wykonania zlecenia, zgodnie z powszechnie uznanymi, międzynarodowymi standardami audytu w zakresie:
- oceny efektywności zarządzania jednostką (czyli sposobu w jakim kierownictwo jednostki planuje swoje działania, a następnie kontroluje realizację tych działań),
 - badania efektywności działania jednostki (tj. relacji pomiędzy wynikami działalności, a kosztami).

Wynikiem audytu będą rekomendacje dla jednostki, dotyczące realizacji wybranych zadań określonych w art. 9 ust. 1 ustawy. Rekomendacje będą stanowiły podstawę wystąpienia ministra właściwego do spraw pracy do zarządu powiatu z wnioskiem o opracowanie programu naprawczego (art. 118a ustawy);

44) proponuje się rozszerzenie sankcji karnej na wszystkie osoby, które świadcząc usługi z zakresu agencji zatrudnienia odpowiednio pobierają od osób opłaty z tytułu pośrednictwa pracy lub nie przestrzegają zasady zakazu dyskryminacji (art. 121 ust. 2 i 3 ustawy);

45) proponuje się sankcje karne w związku z nałożeniem na agencje zatrudnienia obowiązku przedstawiania osobom skierowanym do pracy (na staż zawodowy lub praktykę) za granicą do podmiotu zagranicznego, pisemnej informacji o kosztach, opłatach i innych należnościach, które mogą być poniesione przez osoby w związku z podjęciem i wykonywaniem pracy za granicą (w ustawie dodaje się art. 121c w zw. z art. 19ca ustawy);

46) proponuje się zmianę w art. 122 ust. 2 ustawy polegającą na zastąpieniu zwrotu „przed dniem przeprowadzenia kontroli” zwrotem „przed dniem rozpoczęcia kontroli w podmiocie kontrolowanym”. Aktualnie każdy kontrolowany podmiot może wpłacić zaległe składki na Funduszu Pracy już w trakcie kontroli i tym samym uniknąć wskazanej sankcji. Prowadzi to do stanu, w którym wskazana sankcja jest fikcją i jednocześnie zachęca do nieopłacania w terminie składek na Fundusz Pracy.

Analogiczną zmianę proponuje się wprowadzić do art. 119 ust. 3 ustawy. Aktualnie bowiem bezrobotny w trakcie kontroli u pracodawcy może powiadomić urząd pracy o podjęciu zatrudnienia u tego pracodawcy lub zaistnieniu innych okoliczności powodujących utratę statusu bezrobotnego i tym samym uniknie sankcji. Państwowa Inspekcja Pracy poinformowała resort pracy o przypadkach uniewinniających wyroków sądowych w określonych stanach faktycznych;

47) proponuje się zmiany o charakterze porządkowym polegające na:

- a) uchyleniu odesłań do uchylonych przepisów – art. 72 ust. 2 oraz art. 108 ust. 1 pkt 1 ustawy,
- b) wprowadzeniu prawidłowej nazwy: indywidualnego programu usamodzielnienia

(art. 73a ust. 1a ustawy) oraz przygotowania zawodowego dorosłych (art. 123 ustawy);

- 48) proponuje się zrównanie zasad przyznawania, zwrotu i egzekucji świadczeń przyznawanych przez urzędy pracy ze środków innych niż Fundusz Pracy, z zasadami wskazanymi w ustawie dla świadczeń wypłacanych z Funduszu Pracy. W szczególności dotyczy to stypendiów szkoleniowych i stażowych wypłacanych ze środków innych niż Funduszu Pracy przy projektach realizowanych przez urzędy pracy w ramach EFS;
- 49) proponuje się ponowne dopuszczenie możliwości organizowania robót publicznych w powiecie (z wyłączeniem PUP). Zmiana podyktowana jest sytuacją na rynku pracy – dopuszczenie powiatu jako organizatora robót publicznych zwiększy liczbę podmiotów, do których bezrobotni będą mogli być kierowani do pracy w ramach tych robót. Jednocześnie zmiana ta będzie korzystna dla samorządów powiatowych, które występowały do ministra właściwego do spraw pracy o dopuszczenie ich do możliwości organizowania robót publicznych;
- 50) proponuje się zmianę polegającą na nałożeniu na ministra właściwego do spraw pracy obowiązku przeprowadzenia monitoringu wprowadzonych nowych rozwiązań ustawowych, po 2 latach ich obowiązywania, i przedstawienie jego wyników do końca II kwartału 2016 r. na stronie internetowej ministra.

VIII. Zmiany w innych ustawach:

1) zmiana w ustawie z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji.

Zmiana przepisu art. 56 ust. 3 ustawy ma na celu umożliwienie przekazywania przez ministra właściwego do spraw pracy środków pochodzących z przychodów ze sprzedaży należących do Skarbu Państwa akcji i udziałów, stanowiących do dnia wejścia w życie ustawy z dnia 1 marca 2002 r. o zmianach w organizacji i funkcjonowaniu centralnych organów administracji rządowej i jednostek im podporządkowanych oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 25, poz. 253, z późn. zm.) rezerwę na cele uwłaszczenia, na finansowanie pożyczek na podjęcie działalności gospodarczej i pożyczek na utworzenie stanowisk pracy na podstawie umowy z BGK;

2) zmiana w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.).

Zmiana w art. 41 ust. 10 polega na zwolnieniu PUP, jako płatnika składek, z obowiązku przekazywania bezrobotnym bez prawa do zasiłku, za których odprowadzana jest tylko składka na ubezpieczenie zdrowotne, imiennego raportu rocznego o podleganiu temu ubezpieczeniu. Zmiana ta ma na celu usunięcie kosztownego, a jednocześnie zbędnego z uwagi na wejście w życie z dniem 1 stycznia 2013 r. systemu eWUŚ obowiązku, i jednocześnie jest realizacją licznych postulatów PUP.

Zmiana w art. 50 ustawy ma na celu zapewnienie PUP, WUP, wojewodom oraz ministrowi właściwemu do spraw pracy dostępu do danych zgromadzonych w postaci elektronicznej na koncie ubezpieczonego, niezależnie od rodzaju płatnika, dotyczących zarówno bieżącego, jak i wcześniejszych okresów rozliczeniowych.

Wprowadzenie przepisów zobowiązujących Zakład Ubezpieczeń Społecznych do udzielania odpowiedzi na przekrojowe zapytania zadawane w postaci elektronicznej przez PUP mające na celu: potwierdzanie faktu zgłoszenia osób bezrobotnych do ubezpieczeń, weryfikację kwot należnych składek na ubezpieczenia osób bezrobotnych za dany okres rozliczeniowy, wykrywanie oraz zapobieganie naruszeniom przepisów ustawy w przypadku występowania zbiegów tytułów do ubezpieczeń osób bezrobotnych dotyczących zarówno bieżącego, jak i wcześniejszych okresów rozliczeniowych oraz weryfikację faktu podlegania ubezpieczeniom w okresie następującym po pozbawieniu osób statusu bezrobotnego;

3) zmiana w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.

Zmiana ma na celu umożliwienie dostępu do ofert pracy pochodzących z jednostek sektora publicznego, które upowszechniane będą w bazie ofert prowadzonej przez ministra właściwego do spraw pracy (CBOP lub CBO3P). W związku z istniejącym aktualnie obowiązkiem publicznego informowania o naborze kandydatów do zatrudnienia na wolne stanowiska przez wszystkie jednostki sektora publicznego, których dotyczy ustawa, istnieje potrzeba stworzenia łatwego dostępu do takich informacji dla szerokiego grona użytkowników w oparciu o ogólnokrajową internetową bazę, w której zintegrowane zostaną wszystkie informacje o wolnych stanowiskach, na które jest przewidziana lub trwa rekrutacja.

Zmiany należy dokonać w art. 6 ust. 1 pkt 3 lit. g, w którym mowa jest, że „udostępnieniu podlega informacja publiczna o naborze kandydatów do zatrudnienia na wolnych stanowiskach pracy, w zakresie określonym w przepisach odrębnych”. Należy

wykreślić z tego przepisu sformułowanie odsyłające do przepisów odrębnych, ponieważ przedmiotowy zakres informacji określony jest aktualnie w nielicznych przepisach odnoszących się do jednostek sektora publicznego (m.in. w ustawie o pracownikach samorządowych czy w ustawie o służbie cywilnej). Natomiast większość jednostek sektora publicznego funkcjonuje w oparciu o przepisy, w których nie wskazuje się ani sposobu naboru na wolne stanowiska, ani zakresu informacji podlegających udostępnieniu. Tym samym informacja o naborze kandydatów do zatrudnienia na wolne stanowiska w ogóle nie jest udostępniana.

Wobec powyższego w ustawie o dostępie do informacji publicznej należy szczegółowo określić procedurę udostępniania informacji o naborze kandydatów na wolne stanowiska pracy, w tym szczegółowe wymagania dotyczące treści oferty pracy, analogicznie jak to zostało określone w przepisach rozporządzenia z dnia 14 września 2010 r. w sprawie standardów i warunków prowadzenia usług rynku pracy (Dz. U. Nr 177, poz. 1193, z późn. zm.).

Ww. procedura powinna zobowiązać wszystkie jednostki sektora publicznego umieszczające informacje o naborze na wolne stanowiska pracy w BIP do dodatkowego przekazywania tych informacji do właściwych PUP, które zamieszczać je będą w CBOP/CBO3P. Po wdrożeniu systemu automatycznego przesyłu informacji ze stron Biuletynu Informacji Publicznej do urzędów pracy informacje o wolnych stanowiskach pracy w instytucjach publicznych powinny być dostępne dla osób zainteresowanych w czasie rzeczywistym.

W związku z wprowadzeniem ww. rozwiązań systemowych konieczna będzie zmiana przepisów rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 stycznia 2007 r. w sprawie Biuletynu Informacji Publicznej (Dz. U. Nr 10, poz. 68);

4) zmiana w ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o Banku Gospodarstwa Krajowego.

Zmiana w art. 4 ma na celu rozszerzenie zakresu działalności BGK o wspieranie realizacji zadań na rzecz promocji zatrudnienia i przeciwdziałania bezrobociu, związanych z rozwojem przedsiębiorczości wśród studentów ostatnich lat i absolwentów uczelni wyższych oraz osób pozostających bez pracy, a także tworzeniem nowych miejsc pracy;

5) zmiana w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Proponuje się wprowadzenie w ustawie o pomocy społecznej przepisu analogicznego do zawartego w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy dotyczącego:

– wymiany informacji pomiędzy PUP a ośrodkami pomocy społecznej w zakresie działań podejmowanych wobec bezrobotnych będących klientami ośrodków pomocy społecznej,

– programu PAI;

6) zmiany w ustawie z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. Nr 120, poz. 1252, z późn. zm.)

Umożliwienie nabywania prawa do świadczenia przedemerytalnego przez osoby współpracujące z osobą prowadzącą działalność gospodarczą na takich samych warunkach, jak osoby prowadzące tę działalność.

Dostosowanie ustawy o świadczeniach przedemerytalnych do zmiany przewidzianej w projekcie założeń polegającej na zastąpieniu okresu pobierania zasiłku dla bezrobotnych w miesiącach okresem wskazanym w dniach (art. 2 ust. 3 ustawy);

7) zmiany w ustawie z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. Nr 158, poz. 1121, z późn. zm.).

Zmiany mają na celu:

– rozszerzenie przypadków niewypłacalności określonych w art. 3 ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, o przypadek wydania przez sąd upadłościowy postanowienia o zmianie postanowienia o ogłoszeniu upadłości obejmującej likwidację majątku dłużnika na postanowienie o ogłoszenie upadłości z możliwością zawarcia układu oraz o określenie daty takiej niewypłacalności,

– zwolnienie z obowiązku opłacania składek na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w przypadku pracodawców, którzy zatrudnią skierowanych przez urząd pracy bezrobotnych w wieku do 30. roku życia.

Proponowana zmiana w art. 3 ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy pozwoli na rozszerzenie przypadków niewypłacalności określonych zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego zawartym w uchwale z dnia 12 lipca 2006 r. sygn. akt II PZP 4/06;

IX. Termin wejścia w życie regulacji:

Przewiduje się, iż proponowane regulacje wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2014 r., z wyjątkiem zmian:

- a) dotyczących zapewnienia PUP, WUP, wojewodzie i ministrowi właściwemu do spraw pracy dostępu do danych zgromadzonych na koncie ubezpieczonego, które wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2015 r.,
- b) dostosowujących przepisy ustawy do przepisów ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, które wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.

